

3 Aruba

Eindafstemming
begrotingsregels geen
invloed op naleving ervan

6 Economie

Bedrijf achter Ray-Ban-
zonnebrillen kampt
met fraude in Thailand

9 Wereld

Doden door
schietpartij
in kerk VS

12 Sport

Liverpool verslaat
Wolves met hoofdrol
voor de VAR

Kwaliteit reumazorg verder verbeterd

ORANJESTAD — Meer patiëntinformatie, meer personeel en de inrichting van het revalidatietraject, dat zijn de aanbevelingen die reumatoloog Rashidi Rellum doet voor het verder verbeteren van de reumazorg op Aruba. Hij is sinds begin januari van dit jaar de vaste specialist bij het Rheumatology Center van het Horacio E. Oduber Hospital (HOH). Hij schat dat er op Aruba zo'n 2800 patiënten zijn die lijden aan één van de vormen van reumatoïde artritis.

door onze verslaggever
Nadine Salas

Het Rheumatology Center werd in oktober 2018 geopend en is een samenwerking tussen het HOH en de op dit gebied gerenommeerde Sint Maartenskliniek in Nederland. Er wordt gewerkt volgens de Nederlandse protocollen. Onlangs werden drie informatieavonden over reuma georganiseerd bij de MFA's. Ze werden veel beter bezocht dan verwacht. "Dus voor mij is de informatieavond echt geslaagd", verklaart Rellum. Er werd niet alleen patiëntinformatie gegeven, maar ook wat men zelf kan doen na een diagnose en hoe belangrijk lichamelijke activiteit is. Ook kwam de patiëntvereniging in oprichting aan bod en het eetpatroon. Een vegetarisch

of veganistisch eetpatroon remt namelijk ontstekingen. Rellum presenteerde er ook zijn eerste inschatting van de patiëntenpopulatie op Aruba.

Patiëntenpopulatie

Op basis van de patiënten die hij tot nu toe gezien heeft, is een inschatting gemaakt. Zo'n 840 mensen, ongeveer 30 procent van de patiënten, heeft reumatoïde artritis/Artritis Psoriatica/Ankylosing Spondylitis. 560 mensen, dat is 20 procent, lijden aan artrose. 420 patiënten oftewel 15 procent, hebben last van jicht. 420 patiënten lijden aan fibromyalgie, dat is 15 procent van de geschatte patiëntenpopulatie. En 10 procent lijdt aan systemische ziekten, zoals bijvoorbeeld SLE, M. Sjogren, systemische sclerose, myositis, vasculi-

tis en longfibrose: bij elkaar 280 mensen. Ook zijn er op dit moment 10 kinderreuma-patiënten. Zo'n 10 procent van de bezoekers aan de reumapoli blijkt niet te lijden aan een reumatische aandoening. De specialist verwacht ongeveer 3300 patiëntenbezoeken per jaar bij de reumapoli, mogelijk meer, omdat een aantal patiënten nog bij andere specialisten is en er jaarlijks ook nieuwe patiënten bijkomen.

Vroeg behandelen

Zo'n tien jaar geleden is door middel van onderzoek, gedaan aan de Erasmus MC in Rotterdam, het inzicht ontstaan dat men reuma beter 'zo vroeg mogelijk en zo hard mogelijk' kan behandelen om beschadigingen van gewrichten en organen te voorkomen, stelt de specialist. "Hoe sneller je de ontsteking onder controle hebt, hoe minder heftige medicijnen je hoeft te geven in de toekomst." Hij vertelt dat deze behandelwijze inmiddels internationaal toegepast wordt en dus ook op Aruba.

Vervolg op pagina 3

Ai nobe!

Foto: MinFEZC

ORANJESTAD — Zingend goede wensen voor het nieuwe jaar brengen is de essentie van de Dande. In Centro di Bario Brazil vond vrijdagavond 27 december een Festival di Dande plaats, georganiseerd door Fundacion Chico Harms. De stichting doet dit al vijftig jaar achter elkaar, om zo de eindejaarstradities van Aruba in ere te houden.

Partijen eisen uitleg over paspoortlijst Malta

DEN HAAG — Partijen in de Tweede Kamer willen opheldering van het kabinet over een nieuwe lijst met mensen die tussen 2014 en 2018 de Maltese nationaliteit hebben gekregen. Zowel oppositie- als coalitiepartijen willen opheldering over de paspoorthandel in de dwergstaat.

Op de recent geopenbaarde lijst staan onder andere de van fraude verdachte Russische miljardair Boris Iosifovich Mints, de voor belastingontduiking aangeklaagde Chinees Liu Zhongtian en de Egyptenaar Mustafa Abdel-Wadood die 'voor een

Amerikaanse rechtbank verklaard heeft schuldig te zijn aan fraude en witwassen en potentieel 125 jaar gevangenisstraf krijgt'. SP, CDA, PvdA en D66 eisen meer duidelijkheid van het kabinet over de kwestie. De Kamer heeft al meer-

dere keren vragen gesteld over deze zaak. De partijen willen dat Nederland zich in Europees verband duidelijker uitsprekt over de paspoorthandel in Malta. Dat land verkoopt – legaal – paspoorten voor honderdduizenden euro's. Die handel is vooral aantrekkelijk voor zakenlui, die met het Maltese paspoort ook EU-burger worden. Ze hebben wel een adres op Malta nodig, die huizen staan veelal leeg.

Gewonden na steekpartij bij Joods feest in staat New York

MONSEY — Een man heeft gisteren met een mes ingestoken op mensen die het joods lichtfestival Chanoe-ka vierden in het huis van een rabbijn. Volgens Amerikaanse media zijn er vijf mensen gewond geraakt bij het incident dat in de stad Monsey in de staat New York plaatsvond. Twee van hen zouden er slecht aan toe zijn.

"De verdachte vluchtte van de plaats delict, maar is nu in hechtenis", verklaarde de politie via Facebook. "Haat hoort niet thuis in onze stad", twitterde burgemeester Bill de Blasio, die aan-

vallen op joden aanvallen op alle New Yorkers noemde. Monsey ligt zo'n veertig kilometer van de stad New York. De laatste maanden zijn er vaker antisemitische geweldsdelicten in New York.

Recent zijn er daarom extra veiligheidsmaatregelen genomen. New York is de thuisbasis van één van de grootste Joodse gemeenschappen ter wereld met enkele honderdduizenden mensen. De politie in de stad New York maakte gisteren bekend negen mogelijke antisemitische aanvallen in onderzoek te hebben. Die vonden allemaal plaats in het stadsdeel Brooklyn dat een grote Jood-

se gemeenschap heeft. Monsey ligt ten noorden van New York. De Amerikaanse president Donald Trump noemde de aanval 'afgrijpselijk' in een tweet gisteren. "We moeten allemaal samenkomen om de kwade plaag van antisemitisme te bestrijden, te confronteren en uit te roeien." De gouverneur van de staat New York Andrew Cuomo verklaarde dat de steekpartij een 'daad van binnenlands terrorisme' was.

Turkije evacueert slachtoffers bloedbad Somalië

MOGADISHU — Turkije heeft gisteren een leger-vliegtuig naar Somalië gestuurd om slachtoffers te evacueren van de zware aanslag van zaterdag. Toen vielen 79 doden en raakten ongeveer 125 mensen gewond doordat een voertuig met explosieven ontplofte bij een controlepost in Mogadishu.

Een hoge politiefunctionaris zegt dat het Turkse vliegtuig zo'n 15 mensen meeneemt die ernstig gewond raakten. Turkije zou verder ook medische voorraden en medisch specialisten hebben gestuurd om te helpen bij de behandeling van het grote aantal slachtoffers. Er wordt vandaag ook hulp uit Qatar verwacht.

Bij de aanslag kwamen twee Turken om het leven. Ook raakten twee Turken gewond, zeggen ingewijden. Zij worden teruggevlogen naar hun thuisland. Turkije is een belangrijke bondgenoot

Foto: AFP

Het vliegtuig van het Turkse leger zou zo'n 15 mensen hebben meegenomen die ernstig gewond zijn geraakt.

van de Somalische regering. De bomaanslag van zaterdag was de dodelijkste sinds 2017 in het land. Toen kwa-

men meer dan 500 mensen om het leven toen een truck met explosieven ontplofte in de hoofdstad. Terreurorga-

nisatie al-Shabaab, die de regering omver wil werpen, pleegt geregeld bomaanslagen.

Israël bevriest weer miljoenen voor Palestijnen

JERUZALEM — Israël houdt een deel van het belastinggeld achter dat is opgehaald voor de Palestijnse Autoriteit. Die zou ongeveer 150 miljoen sjekel (ruim 77 miljoen gulden) hebben gespenseerd om gezinnen van gedode of gewonde strijders mee te steunen. De Israëlische regering trekt dat bedrag daarom af van de bijdrage aan de Palestijnen.

Israël int op grond van afspraken uit de jaren negentig belastingen voor de Palestijnse Autoriteit van president

Mahmoud Abbas. Jeruzalem weigerde eerder dit jaar ook al een deel van dat geld over te maken. Dat had toen

te maken met de financiële steun die de Palestijnse overheid geeft aan strijders die vastzitten in Israël. Israël en de Verenigde Staten vinden dat dergelijke Palestijnse betalingen meer geweld kunnen uitlokken. De Palestijnse Autoriteit beschouwt de gevangenen en door Israël gedode strijders juist als helden.

‘Contract om bestaande samenwerking te formaliseren’

KRALENDIJK — Communicatiedeskundige René Zwart gaat het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) helpen bij de reorganisatie en ondersteuning van de afdeling Communicatie en Protocol. Gedeputeerde Elvis Tjin Asjoe bevestigde dat tegenover deze krant tijdens een korte ontmoeting op het terras van het Pasanggrahan in Kralendijk, momenten voor de aanvang van de raadsvergadering van 17 december – de laatste van het jaar.

Tjin Asjoe verklaarde dat het versterken en verbeteren van de voorlichting een van zijn

prioriteiten is en noemde dat streven een 'goed voornemen' voor 2020. De gedeputeerde

bevestigde voorts dat het Bestuurscollege heeft besloten Zwart een contract aan te bieden om daarmee een al langer bestaande samenwerking te formaliseren. Volgens Tjin Asjoe is de kennis van Zwart essentieel om het werk van de afdeling Communicatie te ondersteunen. Tjin Asjoe gaf toe dat het functioneren van deze afdeling niet volmaakt is.

SCHEDULE FOR THE MOVIES AT PRINCIPAL

SPIES IN DISGUISE MONDAY 5:00 – 7:15 WEDNESDAY 3:00 – 4:45 – 5:15 – 7:45	PG	
CATS MONDAY 5:45 WEDNESDAY 7:00	PG	
STAR WARS: THE RISE OF THE SKYWALKER MONDAY 8:00 – 9:30 WEDNESDAY 9:15 – 10:00	PG13	SP SUB
JUMANJI: THE NEXT LEVEL MONDAY 5:15 – 7:45 – 10:15 WEDNESDAY 2:45 – 5:30 – 8:00 – 10:30	PG13	SP SUB
FROZEN 2 WEDNESDAY 2:30	PG	SP SUB

WE ARE CLOSED DECEMBER 31ST, AND
OPEN ON JANUARY 1ST

VISIT OUR WEBSITE
WWW.THEMOVIESARUBA.COM

VALID DEC 30, 2019 – JAN 1, 2020
SCHEDULE IS SUBJECT TO CHANGE

SPIES IN DISGUISE MONDAY&WEDNESDAY 12:00 – 2:15 – 3:15 – 4:30	PG	
CATS MONDAY&WEDNESDAY 5:55	PG	
WILLIE OP DE ONBEKENDE PLANEET MONDAY&WEDNESDAY 12:45	PG	
STAR WARS: THE RISE OF THE SKYWALKER MONDAY&WEDNESDAY 3:00 – 5:30 – 8:15 – 9:45	PG13	SP SUB
BOMBSHELL MONDAY&WEDNESDAY 7:30	PG13	SP SUB
JUMANJI: THE NEXT LEVEL MONDAY&WEDNESDAY 12:30 – 4:45 – 7:00 – 8:30	PG13	SP SUB
BLACK CHRISTMAS MONDAY&WEDNESDAY 10:00	PG13	SP SUB
FROZEN 2 MONDAY&WEDNESDAY 12:15 – 2:30	PG	SP SUB

THE MOVIES PREMIUM – VIP
“VIP must be 13 years or older guided by an adult to access this experience”

STAR WARS: THE RISE OF THE SKYWALKER MONDAY&WEDNESDAY 12:10 – 1:45 – 4:55 – 8:00	PG13	SP SUB
BOMBSHELL MONDAY&WEDNESDAY 9:00	PG13	SP SUB
JUMANJI: THE NEXT LEVEL MONDAY&WEDNESDAY 3:15 – 6:00	PG13	SP SUB

NO ENFRENTA
CANCER DI
PECHO BO SO

Adress: Sabana Blanco 8
Tel: 588-9999

Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.

"What about...
The beach
today,
nice- clean-
and pure **white**
sand..."

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi**

583-8383

**Fundacion
Arubano di
Esnan
Visualmente
Incapacita**

Primavera 233, Aruba
Tel. (297) 582-5222/
582-5051,
fax (297) 582-0306
e-mail:
favi@setarnet.aw
website:
http://www.favi.org

*Cu e temporada aki ta yen'a cu e bendicion di alegria
y felicidad, e spirito di amor, e bunitesa di speransa
y e confiansa di fe.
Prosperidad, salud y seguridad pa un y tur
ta nos deseo den 2020.
Feliz dianan di fiesta!*

SEGURIDAD PA ARUBA SU COMUNIDAD

Bon pasco pa ken? Imagina un mundo unda niun hende ta
celebra pasco nan so.

BON PASCO PA TUR.

SPECIAL ANNOUNCEMENT
HOLIDAY CLOSING HOURS

In connection with the holidays our member banks will be closed for
the public on the following dates:

Tuesday, December 31, 2019	All branches will close for the public at 12:00pm
Wednesday, January 1, 2020	All branches closed
Thursday, January 2, 2020	All branches closed

En conexion cu dianan di fiesta banconan miembro lo cera nan porta
pa publico riba e siguiente dianan:

diamars, 31 di december, 2019	Tur sucursal lo cera nan porta pa publico 12:00pm
dianarson, 1 di januari, 2020	Tur sucursal lo ta cera
diahuebs, 2 di januari, 2020	Tur sucursal lo ta cera

BUCUTI & TARA
BEACH RESORT - ARUBA

JOIN OUR AWARD - WINNING TEAM

Ranked among top 10 Hotels in the World by TripAdvisor
Featured in top 10 Hotels in the Caribbean by Travel + Leisure

EXCELLENT BENEFITS:
Competitive Salaries, Pension Plan, Health-Disability-Life Insurances, Dental & Vision Insurance, Savings Plan, Loan Availability, Shift Meal, General Bonus.

REQUIREMENTS:
Proficient in English for all positions is required.

INFORMATION & AUTOMATION MANAGER

- Responsible for hotel wide IT & Automation. Propose, implement and sustain technology to align business processes in both hardware and software.
- Function as gatekeeper of Information Security and ISO 27000 certification
- Minimum of 3 years of relevant management experience and Bachelor Degree in Information Technology

RESTAURANT MANAGER

- Exemplify the highest standards of honesty and integrity.
- Highly confident in your abilities and detail-oriented.
- A team player and excellent communication skills.
- Genuinely get joy out of making people happy and able to have fun while working
- Have a love and passion for the hospitality industry.
- Over two years of restaurant management experience. (preferably in fine dining)
- Lead the team by example and know when and how to support the staff
- Ready to take on ownership of the complete front of the house operations

RESTAURANT SUPERVISOR

- Over 2 years of restaurant management experience - preferably in fine dining.
- Ready to take ownership of the complete front of the house operation
- Highly confident in your abilities and detail oriented
- Exemplify the highest standards of honesty and integrity
- A team player and excellent communication skills

MAINTENANCE TECHNICIAN

- HVAC, Mechanical and electrical skills / experience
- Ability to work shifts, flexible and can work independently
- Prior relevant work experience required.

CONCIERGE

- Excellent verbal and written skills in English, Italian and German are a plus
- Previous experience as concierge or front office is a plus
- Excellent interpersonal skills and computer skills

We work in a drug-free environment, applicants will be submitted to pre-employment drug testing.

To apply, please send your resume by Email:
jobs@bucuti.com or Call: 583-1100 ext 136 for more information.

Premier Wever-Croes:

Invoering mediawet in 2020 van start

ORANJESTAD — De Arubaanse regering wil het komende jaar werk maken van de invoering van een mediawet. Dat maakte premier Evelyn Wever-Croes (MEP) vorige week bekend tijdens de presentatie van het jaarverslag van haar ministerie.

Hoewel de komst van de mediawet in het jaarverslag van het ministerie van Algemene Zaken slechts in een korte zin wordt aangekondigd, stond de premier – ook naar aanleiding van vragen van de pers – wat langer stil bij het onderwerp. “Wat we als eerste gaan doen is inventariseren wat de randvoorwaarden voor een mediawet zijn in andere landen. We gaan stakeholders-sessies houden met de pers en met overheidsdiensten die daarover gaan om zo tot een raamwerk te komen voor de mediawet”, zo gaf premier Wever-Croes desgevraagd te kennen. Het is haar wens om dat raamwerk al in het eerste kwartaal van het komende jaar gedefinieerd te hebben. “We zullen dan we-

ten wat de randvoorwaarden moeten zijn en de stakeholders-sessies hebben gehad om te kijken waar we nader tot elkaar kunnen komen. Hoe snel het klaar zal zijn weet ik niet, niet alles gebeurt even snel als ik zou willen. Maar het is wel belangrijk dat het proces op gang komt en dat we erover beginnen te praten en uitzoeken wat wij allemaal in de mediawet zouden willen zien.”

Maatschappelijke discussie

Al meerdere jaren pleiten politici voor de komst van een mediawet. Zo maakte tijdens de vorige regering onder anderen Statenlid Donny Rasmijn (AVP) zich sterk voor wetgeving waarmee het beledigen van politici op on-

der meer sociale media aan banden zou moeten worden gelegd. Ook kondigde POR-leider Otmar Oduber sinds de afgelopen verkiezingen meerdere keren de komst van een mediawet aan.

Door de jaren heen is de maatschappelijke discussie rond het gedrag van de pers ook meerdere keren opgeblaaid. Zo hebben burgers zich meerdere malen uitgesproken tegen het publiceren van foto's van lijken, zwaargewonden en (jeugdige) arrestanten. Binnen de lokale pers zelf zijn de meningen afwachtend tot ronduit negatief. Zo geeft Tito Laclé, eigenaar en verslaggever van nieuwswebsite *Noticia Cla*, te kennen nog geen positie te hebben ingenomen. “Ik wil eerst weten wat de intentie van de regering is met deze wet.” Nelson ‘Speed’ Andrade, mede-eigenaar en reporter van *24ora.com*, het meest bezochte nieuwsplat-

form op het eiland – tevens ook het nieuwsplatform dat het meest wordt bekritiseerd vanwege de manier van nieuwsgaring – zegt dat de wet simpelweg voor hem niet zal opgaan. “Mijn persoonlijke mening is dat de mediawet ten gunste van de zittende regering is en de pers die bij hun op de payroll staat. Vandaag willen ze een mediawet, maar toen zij in de oppositie zaten spraken zij met geen woord daarover. Nu willen ze aan de hand van een mediawet de pers het zwijgen opleggen.

Voor mij gaat het niet op. Wij brengen de mening en de gevoelens van het volk naar voren. Toen Otmar (Oduber, red.) vorig jaar onder vuur lag van een kritische pers kondigde hij ook opeens de komst van een mediawet aan. Wat de regering eerst moet doen is de Integriteitskamer opzetten, maar die zit momenteel in de doofpot.”

CAft:

Eindafstemming begrotingsregels geen invloed op naleving ervan

ORANJESTAD — De regering schendt begrotingsregels uit het met Nederland overeengekomen samenwerkingprotocol, vindt AVP-Statelid en oud-minister van Economische Zaken Richard Arends. Volgens Financiën-minister Xiomara Maduro (MEP) wordt over de exacte interpretatie van de regels nog overleg gevoerd met Den Haag.

Ze wijst er bovendien op dat de regering de begrotingsdoelstelling voor 2019 ‘ruimschoots’ haalt. De onlangs goedgekeurde begrotingswijziging voor het jaar 2019 bevat 14 miljoen florin aan meer-uitgaven die oorspronkelijk niet waren begroot, stelde Arends precies een week geleden in het *Antilliaans Dagblad*. Deze extra uitgaven worden volgens hem gedekt met eenmalige ontvangsten en dividenden van overheidsvennootschappen die niet voor het einde van het kalenderjaar kunnen worden gerealiseerd. Hij wijst erop dat zowel het College Aruba financieel toezicht (CAft) als de Raad van Advies (RvA) hebben aangegeven dat de regering zich daarmee niet houdt aan het op 22 november 2018 overeengekomen Samenwerkingsprotocol Aruba-Nederland 2019-2021.

Meevallers

Daarin staat onder meer dat het financieringstekort van de collectieve sector in het jaar 2019 maximaal 0,5 procent van het bbp (bruto

binnenlands product) mag bedragen en er een strikte scheiding gemaakt moet worden tussen inkomsten en uitgaven. Indien er sprake is van meevallers ten tijde van een financieringstekort, moeten deze volledig ten gunste komen van de tekortreductie. In de Najaarsnota meldde het kabinet een toename in de kosten van 13,1 miljoen florin, die in de bijbehorende begrotingswijziging wordt gedekt door incidentele meeval- van 14,3 miljoen florin. In een schriftelijke reactie op 2 december wees het CAft erop dat daarmee geen invulling wordt gegeven aan de afspraken uit het protocol. Die stellen immers (zie boven) dat er, indien er sprake is van meevallers tijdens een financieringstekort, deze volledig ten gunste moeten komen voor de tekortreductie.

Eindafstemming

“Nu zal het CAft zich opnieuw over de vastgestelde begrotingswijziging moeten buigen”, zegt Arends in het *Antilliaans Dagblad*. “Het is nog onbekend hoe het CAft

zal oordelen, maar duidelijk is dat men zich zal afvragen wat de afspraken nog waard zijn”, benadrukt de oud-minister.

Minister Maduro erkent dat er strikt genomen is afgeweken van de in het protocol afgesproken begrotingsregels, maar dat zij al enige maanden met het ministerie van BZK (Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties) in overleg is over eindafstemming over het toepassen van de begrotingsregels. Zo is er volgens haar een discussie met Den Haag over de vraag wat als een meevaller en wat als tegenvaller mag worden aangemerkt. “Zolang onduidelijk is hoe de begrotingsregels precies toegepast worden, kun je ze ook niet naleven”, stelt zij. Afgelopen maand zijn er volgens haar nieuwe afspraken gemaakt die nu geïmplementeerd moeten worden.

Doelstellingen gehaald

Ze benadrukt dat onder de streep de begrotingsdoelstelling voor 2019 ‘ruimschoots’ gehaald wordt. “We hebben ons met het protocol vastgelegd op een maximaal begrotingstekort van 0,5 procent van het BBP wat gelijk staat aan een tekort van 25 miljoen florin. Afgerond zitten we nu op -0,1 procent bij een tekort van 4 miljoen florin. Je kan daarmee niet zeggen

dat we ons niet houden aan de afspraken zoals we ze met Nederland zijn overeengekomen.” Volgens Arends heeft het tekort van 0,1 procent betrekking op de gehele collectieve sector, inclusief het resultaat van daartoe behorende overheidsentiteiten.

In het *Antilliaans Dagblad* stelde hij dat als de regering de in het protocol gemaakte afspraken gerespecteerd had, het tekort voor het begrotingsjaar 2019 in werkelijkheid rond 14 miljoen florin hoger ligt dan de eerder gepresenteerde 24 miljoen. De Landsverordening Aruba tijdelijk financieel toezicht (LAft) schrijft volgens hem voor dat dit bedrag met extra bezuinigingen in het volgend begrotingsjaar worden gecompenseerd.

In de brief van 2 december stelde het CAft dat eventuele eindafstemming van de uitwerking van de begrotingsregels met Nederland niet van invloed hoeft te zijn op het naleven van de begrotingsregels. Het college adviseerde dan ook om de in de begrotingswijziging die aan de Staten wordt aangeboden een andere dekking dan de incidentele meevaller van 14,3 miljoen te vinden voor de verhoging van de kosten. Dit advies is echter terzijde geschoven.

Kwaliteit reumazorg verder verbeterd

Vervolg van pagina 1

Dure medicatie

Bij een aantal mensen werken de gangbare reumamedicijnen niet en deze hebben veel sterkere medicatie nodig, de zogeheten biologicals of *Disease-modifying anti-rheumatic drugs* (DMARD), gemaakt uit extracten van humane of nagemaakte eiwitten. Deze kosten 29.742 florin, per persoon per jaar. Op Aruba hebben 168 patiënten deze speciale medicatie nodig. “Zonder deze medicijnen blijven de ontstekingen actief en raken gewrichten en organen beschadigd zonder dat deze hersteld kunnen worden. Dat betekent dat mensen die verder gezond zijn niet meer aan het werk kunnen of normaal kunnen functioneren in de maatschappij”, legt de specialist uit.

Revalideren met artrose

De grootste winst in de reumazorg hier valt te behalen met revalidatietrajecten voor artrose stelt hij. Dit omdat artrose de meest voorkomende vorm is van reuma. Het bezoek van de reumapoli vormt maar een fractie hiervan, veel artrosepatiënten zitten bij hun huisarts of andere specialisten. “Artrose heeft veel impact op het leven van de patiënt, die hebben veel pijnklachten”, stelt hij. Hij wil bijdragen aan het opzetten van een revalidatietraject. Hier kunnen mensen terecht voor oefentherapie, fysiotherapie en adequate informatie over de ziekte, het verloop en de verwachting. “Mensen moeten beseffen dat er pijn is maar dat het juist heel belangrijk is om op de juiste manier te bewegen.”

Begeleiding

Extra uitdaging bij een dergelijk traject is dat fysiotherapie hiervoor slechts deels wordt vergoed op Aruba. Ergotherapie echter wordt heel beperkt vergoed en podotherapie nog niet. Bij dit laatste gaat het over goede aangepaste zolen en speciale schoenen, wat duur is. Adequate begeleiding is belangrijk voor de artrosepatiënten, nu komen de mensen die dit hebben vaak naar de reumapoli. “Dat is onnodig dure zorg”, stelt Rellum. Deze patiënten kunnen beter geholpen worden met hun pijn, een verkeerde houding of overbelasting, in een revalidatietraject.

Informatie

“Niet alleen een revalidatietraject, maar ook de patiëntinformatie moet beter”, stelt Rellum. Er zijn plannen om een website met patiëntinformatie in verschillende talen op te zetten, ook wordt volgend jaar een onafhankelijke patiëntenvereniging opgericht. “Patiënten willen ook graag in contact komen met lotgenoten”, zegt de specialist, “en als deze informatie gecentraliseerd wordt krijgen de patiënten ook meer duidelijkheid over wat hen te wachten staat en wat handige tips en trucs zijn voor het leven met reuma.”

Kwaliteitszorg

Rellum stelt voor met het Rheumatology Center te streven naar het kwaliteitsniveau van een topklinisch ziekenhuis in Nederland. Bij een dergelijk ziekenhuis moet bij consultaties voldaan worden aan een bepaald niveau van kwaliteit en veiligheid, ook vanuit het ziekenhuis moet er een be-

paalde mate van onderzoek plaatsvinden legt hij uit. “Voor zover bij mij bekend hebben wij dit nog niet, maar het moet wel een heel mooi streven kunnen zijn vind ik. “Consultaties worden uitgevoerd door de beroepsgroepen zelf”, legt hij uit.

Reumaverpleegkundige

Om het reumacentrum optimaal te laten functioneren zou er een tweede vaste reumatoloog moeten komen en een speciale reumaverpleegkundige. “Met die twee kunnen we veel betere zorg leveren zonder het al te duur hoeven te maken”, zegt hij.

Een reumaverpleegkundige heeft meer tijd voor de patiënt om uitleg te geven over de diagnose en de werking van de medicijnen. Ook kan deze injecties geven. Een patiënt die gediagnosticeerd is met reuma, krijgt heel veel over zich heen, een verpleegkundige kan daar goed in begeleiden.

Fibromyalgie

“Ik vind dat de ziekte fibromyalgie nog te veel in de taboosfeer zit op Aruba”, zegt de reumatoloog tijdens het gesprek met de krant. “Niet bij iedereen, maar ik merk wel aan signalen van de patiënten dat zij zich niet begrepen voelen.” Hij stelt dat fibromyalgie, chronische pijn in spieren en bindweefsel, juist een bewezen aandoening is waar men steeds meer over leert en wil zich inspannen voor een betere bewustwording.

“Als patiënten zich eenmaal beter begrepen voelen, biedt het hen ook meer rust, naast de adequate begeleiding die ze nodig hebben”, aldus Rellum.

Headliners 2019

ORANJESTAD — Het laatste jaar van het afgelopen decennium was veelbewogen. 2019 stond erg in het teken van de financiële crisis en de wisselwerking daaromtrent tussen de regering, Nederland, ambtenaren en vakbonden, de middenstand en de burgers. Maar natuurlijk waren er ook bijzondere verhalen, zowel positief als negatief, op het gebied van politiek, sport, kunst en activisme. De *Amigoe* koos twaalf mensen uit die golden als nieuwsmakers. Mensen die door een bijzondere prestatie, of juist door controverse in het nieuws kwamen. Dit zijn onze Headliners van 2019.

Otmar Oduber

Na veel speculatie, onder meer over zijn gezondheid, kondigde POR-leider en minister van Ruimtelijke Ordening, Infrastructuur en Milieu Otmar Oduber in september zijn vertrek uit de politiek aan. Hij wordt in de ministerraad opgevolgd door Marisol Lopez-Tromp (POR) en Andin Bikker neemt zijn taken als vicepremier van hem over.

Sue-Ann-Ras

MEP-fractielid Sue-Ann-Ras raakte afgelopen juli in opspraak nadat zij tijdens een IPKO-vergadering in de Eerste Kamer in Den Haag werd betrapt op het kijken naar een Netflix-serie. Een week later kondigde zij haar vertrek uit de politiek aan.

Juliet Carvalhal

De Arubaanse milieu-activiste Juliet Carvalhal nam dit jaar als een van slechts 300 vrouwen deel aan het internationale project 'eXXpedition Round the World 2019-2021'. Het project heeft als doel wetenschappelijk onderzoek te doen en data te verzamelen die een bijdrage zal leveren aan de strijd tegen plastic vervuiling in de zee.

Nicole Hoevertsz

Nicole Hoevertsz begeeft zich al enige tijd aan de top van het Internationaal Olympisch Comité (IOC). Dit jaar werd de voormalig secretaris van de ministerraad door IOC-voorzitter Thomas Bach benoemd tot voorzitter van de coördinatiecommissie van de Olympische Spelen van Los Angeles in 2028 en vicevoorzitter van de coördinatiecommissie van de Spelen van Parijs in 2024.

Shamira Raphaëla

Filmmaker Shamira Raphaëla won oktober een Gouden Kalf voor de documentaire 'De waarheid over mijn vader'. In december gooide Raphaëla wederom hoge ogen met de documentaire 'Ons Moederland', waarin zij vier jaar lang de Nederlandse extreem-rechtse politicus Constant Kusters volgde.

Foto: Joke Schuit.nl

Jonathan Busby

Hardloper Jonathan Busby raakte afgelopen september tijdens de 5000 meter op de IAAF Wereldkampioenschappen in Doha in de problemen wegens oververhitting, toen Braima Suncar Dabo uit Guinee-Bissau zijn eigen race opofferde door hem te hulp te schieten. De sportieve actie werd wereldwijd een van de meest bekeken sportfragmenten van dit jaar.

Paul Croes

Na een vaak ontluiserende behandeling van de zaak 'Tbis' kreeg gevallen politicus Paul Croes (AVP) eind februari een vonnis tegen zich te horen van vier jaar gevangenis met aftrek van voorarrest en negen jaar ontzetting uit het passieve kiesrecht. Bewezen werd dat Croes minstens 214.000 florin witwaste en zijn stichtingsgeld gebruikte voor privédoeleinden. Ook streek hij 'vele tienduizenden florins' op met zijn 'onthefjungenfabriek'. De zaak gaat in hoger beroep.

Benny Sevinger

Bij AVP-Statelid en voormalig Infrastructuur-minister Benny Sevinger thuis werd in oktober een inval gedaan door justitie in verband met een corruptie-zaak die de naam 'Avestruz' kreeg. Ook bij ondernemer Leoncita Arends en Sevinger's oud-coördinator Gaby Werleman werden invallen gedaan.

Sarah-Quita Offringa

Windsurfer Sarah-Quita Offringa won dit jaar alles wat te winnen viel op het hoogste podium, inclusief de wereldtitel Wave, die zij voor het eerst in haar carrière in de wacht wist te slepen. Offringa heeft inmiddels zeventien wereldtitels op haar naam staan.

Ady Thijsen

Samen met Statenvoorzitter Ady Thijsen (MEP) voerde MEP-fractieleider Rocco Tjon een wijziging door in de Landsverordening Aruba financieel toezicht (Laft) dat het toezichtsorgaan Caft feitelijk buitenspel zette. Het leidde bijna tot een aanwijzing van de Rijksminsterraad.

Samira Rafaela

Samira Rafaela (D66), nam het dit jaar als kersverse Europarlementariër meerdere keren op voor de ABC-eilanden, met als doel meer Europees geld vrij te maken voor de opvang van Venezolaanse vluchtelingen.

Daphne Lejuez

Daphne Lejuez stapte in november uit de MEP-fractie om als onafhankelijke Statenlid verder te gaan, nadat tussen haar en haar fractiegenoten een conflict ontstond over het wel of niet aannemen van de nieuwe wet rond afvalverwerkingsbedrijf Serlimar.

Curaçaose genomineerd voor ‘Volkskrant Beeldende Kunst Prijs’

WILLEMSTAD — De Curaçaose kunstenaar Sharelly Emanuelson (1986) is genomineerd voor de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs 2020. Zo werd onlangs officieel bekendgemaakt. In totaal maken vijf opkomende kunstenaars kans op deze toekenning die bestaat uit een bedrag van 10.000 euro (beschikbaar gesteld door de Rabobank) en een boekpublicatie (gesteund door het Jaap Harten Fonds) eveneens ter waarde van 10.000 euro. Begin maart wordt de winnaar bekendgemaakt.

De vijf kanshebbers zijn elk genomineerd door een kenner uit de Nederlandse kunstwereld. Emanuelson is voorgedragen door curator en schrijver Vincent van Velsen. Hij koos de Curaçaose omdat ze in staat is ‘de schoonheid en complexiteit van het leven op de Caribische eilanden te visualiseren’. Haar multimediale werk draagt volgens Van Velsen bij aan de kennis over ‘onze doorgaande relatie met de overzeese gebieden’. Ook prijst hij de waardevolle aanjaagfunctie die ze vervult met haar kunstplatform UniArte.

Caribbean Linked

Ook op Aruba is Emanuelson geen onbekende. Zo gaf ze dit jaar een filmworkshop van een maand bij Ateliers ‘89 in Oranjestad. De gemaakte films werden vertoond in het Crystal Theatre van het Windereek Casino. Eerder nog werd zij uitgenodigd om deel te nemen aan Caribbean Linked, waarbij elf opkomende kunstenaars van verschillende Caribische eilanden, drie weken in Aruba verbleven in augustus 2018 bij Ateliers ‘89. De bedoeling hiervan was opkomende kunstenaars kennis te laten maken met andere jonge opkomende artiesten, zodat nieuwe regionale samenwerkingsverbanden en cultureel begrip tot stand komen.

Tof

Emanuelson vindt het ‘tof’ dat Van Velsen haar heeft voorgedragen. De curator en schrijver leerde haar werk kennen via andere kunstenaars. Hij zag haar experimentele video-installatie ‘Suidadanos’ (2015) bij het voormalige Stedelijk Museum Bureau Amsterdam. Ook heeft ze hem een paar keer ontmoet toen hij Curaçao bezocht. Op Curaçao kennen we Emanuelson vooral als documentairemaker. Zelf noemt ze zichzelf beeldende

Sharelly Emanuelson

kunstenaar. Haar medium van keuze is video, film en fotografie. ‘Siudadanos’ bijvoorbeeld bestaat uit twee gebogen filmschermen die tegenover elkaar worden opgesteld en gaat over de constructie van een gevoel van nationale eenheid in een steeds veranderende pluriversaliteit van de bevolking. De soundscape bestaat uit een veelheid aan stemmen en geluiden zoals de zee, de wind, gesproken woorden, zingende vogels of blaffende honden om een ruimte aan ervaringen te creëren.

Aandacht

Emanuelson is blij dat de eilanden door haar nominatie aandacht krijgen in het Nederlandse kunstveld. “Vaak is er aandacht voor Afrikaanse en Indische kunst, terwijl er op de Antillen veel gaande is op kunstgebied. Ook vanwege onze relatie in Koninkrijksverband dient er naar mijn gevoel meer belangstelling uit te gaan naar de regio. Ik ben me ook bewust van het signaal dat mijn aanwezigheid afgeeft, hetgeen goed is voor de diversiteit”, zegt de kunstenaar vanuit Nederland. Emanuelson is tot en met januari in Nederland voor een residency bij de Thami Mnyele Foundation. De stichting biedt sinds 1992

kunstenaars uit Afrika en de Afrikaanse diaspora de mogelijkheid om enkele achtereenvolgende maanden in een gastatelier in Amsterdam te komen werken. Door de combinatie van gastverblijf en een op de kunstenaar toegesneden begeleidingsprogramma, beoogt de stichting persoonlijk contact, kunst-inhoudelijke confrontaties en uitwisselingen te bevorderen tussen kunstenaars uit Afrikaanse landen en personen uit het kunstenveld in Nederland en Amsterdam in het bijzonder.

Tentoonstelling

Op 1 februari opent een tentoonstelling van de vijf kunstenaars in het Stedelijk Museum Schiedam. Elke kunstenaar mag één werk tonen, al hoopt Emanuelson dat ze drie video-installaties mag opbouwen die haar boodschap onderstrepen. Eén werk dat ze op St. Maarten, één werk dat ze op Aruba en één werk dat ze op Curaçao heeft gemaakt. “Sinds de ontmanteling van de Nederlandse Antillen zijn de verhoudingen in het Koninkrijk verschoven. Sint Maarten en Curaçao kregen een autonome status, een status die Aruba al in 1986 kreeg. Daarnaast zijn ze een knipoog naar het Caribisch gebied in het algemeen. De Nederlands Caribische eilanden treden nog te weinig in dialoog met de andere eilanden in de regio, terwijl er veel gelijkenissen zijn. Die overeenkomsten, maar ook de verschillen zijn relevant voor onze kennis. Ik zou het zonde vinden om slechts één werk te tonen.” De andere genomineerden voor de dertiende editie van de Volkskrant Beeldende Kunst Prijs zijn: Isabelle Andriessen, Özgür Kar, Wouter Paijmans en Philip Vermeulen. Deze prijs bestaat sinds 2006 en is bestemd voor kunstenaars tot en met 35 jaar. Tevens is er een publieksprijs: bezoekers van het Stedelijk Museum Schiedam, waar de tentoonstelling is te zien tot 22 maart, kunnen stemmen op hun favoriet. De Volkskrant Beeldende Kunst Prijs 2020 is een samenwerking tussen de Volkskrant, het Stedelijk Museum Schiedam, Rabobank, Stichting Stokroos en het Jaap Harten Fonds.

‘A Touch of Aruba’ viert jubileum met speciale show

ORANJESTAD — De show ‘Touch of Aruba’ vierde onlangs zijn vierjarige jubileum bij The Plaza bij het Divi Village Golf & Beach Resort met een speciale uitvoering. Deze uitvoering van de culturele show met traditionele dansers werd gepresenteerd door Nico Connor en de NLG Dancers, onder leiding van Marisol Peña. Tijdens de nacht van de viering was Paula Engelen de ceremoniemeester en Andy Berkel de dj. De viering had een kleine kerstinloed vanwege de kerstliederen gezongen door Nico en Lee Connor. Daarnaast waren er twee gastzangers uitgenodigd, genaamd Christopher Croes en Lloyd Baptist, die beiden een variatie aan liederen zongen. Dennely Franken, Shanique Brown en Klinsmann Aristizabal ontvingen een certificaat voor hun show. De winnaar Dennely Franken kreeg een Award van Nico Connor en Paula Engelen.

Pagara-overzicht 30 en 31 december

ORANJESTAD — Op een aantal plekken op het eiland wordt op 30 en 31 december een pagara afge-stoken, waar vuurwerk-liefhebbers hun dagen kunnen vullen met het bezoeken van de verschillende locaties. De lijst van de pagara's is te vinden op verschillende sociale media.

30 DECEMBER
Directie Arbeid (DAO)
Ma 15.00 uur

Varadero Aruba
Ma 16.00 – 18.00 uur

D-Shop
Ma 18.00 – 19.00 uur

Local Store
Ma 19.00 – 24.00 uur

Radio Latina (Acropolis Plaza) Show di Vuurwerk
Ma 21.00 uur

31 DECEMBER
Do it Center
Di 10.00 – 12.45 uur

Caya Betico Croes Completo
Di 11.00 uur

Playa Linda 2.5 Millon
Di 12.00 uur

Aruba Trading
Di 13.00 – 15.00 uur

Renaissance
Di 13.00 – 15.00 uur

Cas di Partido AVP
Di 14.30 – 16.00 uur

Zeerover
Di 15.00 uur

Hotshotz
Di 15.15 – 16.00 uur

Cascasuela
Di 16.15 – 17.00 uur

Bluemoon Lounge
Di 17.15 – 18.00 uur

On The Rocks Café
Di 17.30 uur

The Man Cave Barber Lounge
Di 18.00 uur

Canal 90
Di 18.30 – 19.00 uur

ZEE

Being Boomer

Nico van der Zee bespreekt in deze column regelmatig zinnige en onzinnige zaken. Reacties zijn welkom: nicovanderzee@gmail.com.

Een maand lang heb ik me kunnen onttrekken aan de columnverplichtingen, we waren een paar weken in Nederland. Bij terugkomst was de redactie echter onverbiddelijk: er moest een column komen voor de oudejaarskrant. Ik had nog wel iets in een la liggen, maar dat was duidelijk niet de bedoeling, het moest een oudejaarscolumn worden. Iets met een terugblik of een vooruitblik of beide, iets met een vrouw, man of club van het jaar. Zoiets moest te doen zijn vonden ze.

‘Ok, boomer’ werd in Nederland het woord van het jaar. Met boomer wordt iemand van de naoorlogse generatie bedoeld, de generatie die vlak na de Tweede Wereldoorlog verwekt werd in een opwelling van enthousiasme over een betere toekomst, de zogenaamde baby boomers. Ik behoor tot die generatie. Jongeren gebruiken ‘Ok, boomer’ als een boomer weer eens blijk geeft van onbegrip voor de moderne wereld. Mijn zoon had me voor de zoveelste keer uitgelegd hoe ik YouTube op de Smart-tv kon krijgen, maar het ontschoot me weer. Hij had ‘Ok, boomer’ kunnen zeggen in een soort berusting. Aan mijn generatie is dat blijkbaar niet meer besteed. In mijn specifieke geval speelt luiheid ook

een rol. Ik heb een groot deel van mijn leven doorgebracht met informatietechnologie, maar ik heb daar nu even geen zin meer in. Bovendien liet ik hem destijds de oude videorecorder ook al programmeren, dus mag hij nu ook in actie met de Smart-tv

Jongere generaties kijken vaak wat verwijtend naar de boomers. Die hebben nooit te maken gehad met recessies, flexcontracten, ontslagen en werkloosheid. Hebben niet hoeven deel te nemen aan de globale ratrace met hun cv in de hand. Voor de boomers is het pensioen goed geld, althans in Nederland. Of die verwijten terecht zijn, betwijfel ik. De generatie van de baby boomers is ook achtervolgd door reorganisaties en bezuinigingen. Eigenlijk heeft de generatie voorafgaand aan de boomers het meest profijt gehad van de groeiende naoorlogse welvaart.

Maar enige jaloezie is wel op zijn plaats. De boomers hebben hun vrijheid gekre-

gen en velen hebben genoeg financiën om daar iets moois mee te doen. Mijn vrouw is onlangs gestopt met werken en wij zitten vol plannen voor volgend jaar met reizen naar Italië, IJsland en natuurlijk Moskou. Eigenlijk zou ik een enthousiast verhaal over het komende decennium moeten vertellen, maar dat enthousiasme is de laatste maand behoorlijk getemperd in ontmoetingen met mede-boomers. We worden straks allemaal 100, roepen sommige medici, maar voorlopig is dat nog niet zo. Een oude vriend bleek in Nederland opgenomen in een verpleeghuis, we bezochten hem, maar nog steeds vragen we ons af of hij ons wel herkend heeft. Anderen hadden gezondheidsproblemen die al hun mooie plannen in de prullenbak deed belanden en van nog een ander kregen we het vreselijke nieuws dat hij ongeneeslijk ziek is. Boomers hebben vrijheid en geld, maar ze zijn allemaal rond de zeventig en dat levert vaak de nodige medische complicaties op. Onze plannen zijn mooi, maar ze kunnen zo in duigen vallen.

Maar laten we deze column niet al te somber afsluiten. Angst is een slechte raadgever. Alle generaties lezers, de boomers, de patat-generatie, de millennials, de achterbankgeneratie, generatie Y en generatie Nix, wil ik graag een bijzonder goed en gezond 2020 toewensen. Moge al uw wensen gerealiseerd worden en alle ellende aan u voorbijgaan.

THIS IS THE CAR YOU NEED!

And This is the Deal you want!

Claim your Avg. 8,000 discount or choose the following Piece of Mind Package instead when buying your Chevrolet Colorado LS!

5 YEARS WARRANTY

FREE SERVICE

FREE FUEL

FREE BED LINER

FIND NEW ROADS

CHEVROLET STERN ARUBA

CHEVROLETARUBA.COM

*Offer applies on 2018 Chevrolet Colorado LS models in stock.

Euro

Omlaag

AMSTERDAM — De Europese beurzen lieten vandaag kleine minnen zien. Beleggers deden het rustig aan op de laatste volle handelsdag van het jaar. De beurzen in Amsterdam, Brussel, Parijs en Londen zijn morgen een halve dag open. De financiële markten in Frankfurt, Zürich en Milaan zijn op oudjaarsdag gesloten.

De AEX-index op Beursplein 5 noteerde rond het middaguur 0,4 procent lager op 608,81 punten. De MidKap daalde 0,1 procent tot 914,05 punten. De beurzen in Parijs en Londen verloren elk 0,4 procent. De DAX in Frankfurt zakte 0,6 procent en stevent af op een jaarwinst van dik 25 procent.

Hekkensluiser in de AEX was tankopslagbedrijf Vopak met een verlies van 1,3 procent. De verzekeraars Aegon en NN Group gingen aan kop met winsten van 0,4 procent. KPN verloor 0,4 procent. In de MidKap stond Fugro (plus 2,2 procent) bovenaan. De bodemonderzoeker wordt volledig eigenaar van dochter Seabad Geosolutions. De Franse branchegeenoot CGG doet zijn belang in de joint venture over aan Fugro. Als onderdeel van de deal betaalt CGG 35 miljoen dollar aan Fugro.

Pharming klon 0,2 procent bij de kleinere bedrijven. De biotechnoloog neemt alle aan het Zweedse Orphan Biovitrum (Sobi) gelicentieerde markten voor zijn medicijn Ruconest terug. Pharming betaalt daarvoor 7,5 miljoen euro. Heijmans won 0,5 procent. De bouwverhuurder heeft een opdracht van ruim 40 miljoen euro binnengesleept voor de bouw van een datacenter. In Milaan verloor EssilorLuxottica ruim 2 procent.

Tokio

Verlies

TOKIO — De aandelenbeurs in Japan is vandaag met verlies gesloten. Beleggers deden het rustig aan op de laatste handelsdag van het jaar en voorafgaand aan een korte vakantieperiode. De Japanse financiële markten zijn op oudjaarsdag gesloten. De handel op de beurs in Tokio wordt op maandag 6 januari hervat.

De toonaangevende Nikkei in Tokio eindigde uiteindelijk 0,8 procent lager op 23.656,62 punten. De Japanse hoofdindeks kende een goed beursjaar en won in 2019 ruim 18 procent. In 2018 werd nog een verlies geleden van 12 procent. Bij de bedrijven zakte Adastria bijna 7 procent. De kwartaalwinst en de vooruitzichten voor het hele boekjaar van de Japanse kledingketen vielen tegen.

De beurs in Shanghai noteerde tussentijds 1,2 procent hoger. De Chinese centrale bank liet weten een nieuwe rentevoet te gaan gebruiken. Volgens analisten gaat het om een belangrijke stap bij het hervormen van het financiële systeem, waarmee de leenkosten van Chinese banken teruggedrongen kunnen worden en die de economische groei zal stimuleren.

De Hang Seng-index in Hongkong kreeg er 0,4 procent bij en de Kospi in Seoul leverde 0,2 procent in. De Australische All Ordinaries eindigde met een verlies van 0,3 procent. Op dinsdag zijn de beurzen in Hongkong en Sydney nog een halve dag open. De beurs in Zuid-Korea blijft dicht.

Miljoenenboetes telecombedrijven voor onjuist informeren klanten

AMSTERDAM — Telecomaanbieders KPN, Tele2, T-Mobile en Vodafone hebben miljoenenboetes gekregen voor het onjuist en onvolledig informeren van klanten over hun aanbod op hun websites. De boetes zijn opgelegd door de Autoriteit Consument & Markt (ACM), na klachten van klanten over onverwachte kosten en hoge rekeningen. De vier telecombedrijven zijn het niet eens met de beslissing en hebben bezwaar ingesteld.

T-Mobile kreeg de hoogste geldstraf. Dat bedrijf moet ruim 3,9 miljoen euro betalen. KPN werd voor bijna 3,5 miljoen euro beboet. Vodafone kreeg een geldstraf van ruim 3,1 miljoen euro en Tele2 moet dik 2,7 miljoen euro overmaken. De vier bedrijven maakten zich onder meer schuldig aan het niet duidelijk vermelden van een-

malige kosten bij de aanbiedingen van een abonnement. Daardoor leek het aanbod goedkoper dan het in werkelijkheid was. Voor Tele2 en T-Mobile gold tevens dat bepaalde data-bundels, die als onbeperkt werden aangeboden, toch een limiet hadden binnen de Europese Unie. KPN bood een onbeperkte bel- en sms-bundel

aan, terwijl daar in werkelijkheid een maximum op zat van 3000 belminuten. Vodafone werd ook op de vingers getikt, omdat het een abonnement in combinatie met een toestel aanbood tegen een prijs die alleen gold voor consumenten die al internetklant waren bij partner Ziggo. Als je dat niet was, kostte het abonnement 5 euro meer. Volgens de ACM is een website een belangrijk kanaal voor telecomaanbieders om te communiceren met consumenten. “Daarom is het zo belangrijk dat consumenten daar juist en volledig worden geïnformeerd over het aanbod, zodat zij een goed besluit kunnen nemen en

met vertrouwen online hun aankopen kunnen doen. Onjuiste of onvolledige informatie kan bovendien leiden tot oneerlijke concurrentie”, aldus de toezichthouder. De ACM heeft voor het eerst omzetcgerelateerde boetes opgelegd voor overtredingen van de consumentenregels. Om deze reden vallen de boetes fors hoger uit dan de boetes die de toezichthouder in het verleden voor vergelijkbare overtredingen heeft opgelegd. Sinds juli 2016 is het boetemaximum van de boetes die de ACM kan opleggen verhoogd naar 900.000 euro of, als dat meer is, 1 procent van de omzet van de overtreder.

Bedrijf achter Ray-Ban-zonnebrillen kampt met fraude in Thailand

CHARENTON-LE-PONT — Brillegigant EssilorLuxottica heeft een grote fraude ontdekt bij een eigen fabriek in Thailand. Het concern achter onder meer Ray-Ban-zonnebrillen probeert 190 miljoen euro aan verloren middelen terug te vorderen. De betrokken werknemers zijn ontslagen.

De zwendel, waarover niet meer details werden verstrekt, kan de zorgen bij analisten over de manier waarop het concern wordt geleid weer doen toenemen. Eerder dit jaar speelde er al een interne machtsstrijd bij EssilorLuxottica, dat vorig jaar ontstond uit de samenvoeging van het Italiaanse Luxottica en het Franse Essilor.

Dat was voor de activistische investeerder Third Point reden om aan te kloppen. Volgens het hedgefonds zou de brillencombinatie veel meer synergievoordelen uit hun fusie kunnen halen, als de top van het bedrijf de strijdbijl begraaft en vaart maakt

Foto: Shutterstock

met integratieprocessen en strategische keuzes. De brillenreus is tevens de koper van de in Amsterdam genoteerde Pearle-moeder GrandVision. Het concern kondigde deze zomer

aan een belang van 76,72 procent van de aandelen in GrandVision over te nemen van investeerder HAL. Die miljardendeal moet binnen een tot twee jaar rond zijn.

‘Economie Hongkong krimpt als gevolg van protesten’

HONGKONG — De economie van Hongkong laat in het laatste kwartaal van het jaar waarschijnlijk krimpen. Volgens minister van Financiën Paul Chan blijft Hongkong gebukt gaan onder de aanhoudende onrust in de stadstaat.

Hongkong is al maandenlang het toneel van hevige protesten die vaak uitlopen op rellen. Veel inwoners gaan de straat op om te protesteren tegen de toenemende invloed van China. Hier-

door blijven toeristen weg en zijn de verkopen van winkels flink afgenomen. Dat laatste is een flinke klap voor Hongkong dat eerder bekendstond als een Mekka voor shoppers. De overheid in Hongkong

gaat ervan uit dat de economie in heel 2019 met 1,3 procent krimpt. Volgens Chan is het gezien de huidige situatie voorlopig ‘onvermijdelijk’ dat de economie in omvang afneemt. Dit betekent dat de overheid de komende tijd minder flexibel is bij het aanwenden van financiële middelen, aldus de bewindsman. De politie moest dit week-einde weer traangas ge-

bruiken om een groep demonstranten uiteen te drijven. Tienduizenden betogers liepen zaterdag een mars door het centrum van Hongkong, ondanks een demonstratieverbod. Ze eisten meer democratie in de voormalige Britse kroonkolonie en wezen de groeiende inmenging vanuit de Chinese hoofdstad Peking af.

Baas Bank of England geeft klimaatwaarschuwing af

LONDEN — De wereld staat een onomkeerbare verwarming te wachten als bedrijven niet snel hun prioriteiten verleggen. Daarvoor waarschuwt Mark Carney, die binnenkort vertrekt als het hoofd van de centrale bank van Engeland, Bank of England. Hij deed zijn uitlatingen op de Britse radiozender BBC Radio 4.

Volgens Carney reageert de financiële sector te traag als het gaat om het afbouwen van investeringen in fossiele brandstoffen. Het huidige beleid van pensioenfondsen is volgens hem gelijk aan een opwarming van de aarde met 3,7 tot 3,8 graden Celsius. Dat is veel meer dan het maximum van 1,5 graden Celsius dat wordt geëist door regeringen en afgesproken is in het klimaatakkoord van Parijs. Carney gaat volgend jaar aan de slag als speciaal gezant van de Verenigde Na-

Foto: Shutterstock

ties voor klimaatactie en -financiering. Hij heeft de klimaatproblemen vaker aangekaart. Dan gaat het niet alleen om de problemen die de kwestie geeft voor de wereldbevolking, maar ook om die van bedrijven en investeerders. De vraag voor ieder bedrijf, financiële instelling, vermogensbeheerder, pensioenfonds of verzekeraar is volgens hem nu: Wat ben jij van plan?

‘Johnson geeft verzet tegen langere overgangsperiode brexit op’

BRUSSEL — De Britse premier Boris Johnson geeft zijn verzet tegen het verlengen van de overgangsperiode na de brexit tot na 2020 waarschijnlijk nog wel op. Dat heeft Eurocommissaris voor Handel Phil Hogan gezegd tegen de Ierse krant Irish Times.

De Britten verlaten de Europese Unie als alles goed gaat op 31 januari. Daarna volgt een overgangsperiode waarin ze zich nog tot eind komend jaar aan de Europese regels moeten houden. In Brussel klinkt al dat de huidige overgangsperiode om tot een handelsdeal tussen de EU en het Verenigd Koninkrijk te komen te krap is. Eerder is ook afgesproken dat die periode met twee jaar kan worden verlengd, maar Johnson wil dat voorkomen. De Ier Hogan merkt op dat Johnson al eens is terugge-

komen van harde uitspraken. Zo stelde de Britse premier dat hij liever ‘in de greppel zou sterven’ dan uitstel te vragen van de brexitdeadline van (afgelopen) 31 oktober. Uiteindelijk veranderde Johnson toch van standpunt.

“Ik geloof niet dat Johnson dit keer wel dood gaat in de greppel, nu het om de tijdlijn voor de toekomstige relatie met de EU gaat”, aldus Hogan.

Hogan, die als eurocommissaris een belangrijke rol zal spelen in de onderhandelingen tussen Londen en Brussel, vindt het overigens wel ‘heel vreemd’ dat Johnson in een wetsvoorstel een verbod heeft opgenomen op een verdere verlenging van de overgangsperiode tot na 2020. Hij suggereert dat dit misschien een politieke stunt betreft van de Britse premier.

VOORUITBLIK op de beursweek

AMSTERDAM — De beursweek rondom de jaarwisseling staat deels in het teken van de nieuwjaarstoespraken van wereldleiders, die daarin mogelijk nog iets nieuws vertellen dat de markt in beweging kan zetten. Zo spreken de Chinese president Xi Jinping en de Duitse bondskanselier Angela Merkel hun volk toe. Ook komen er verspreid over de door oud en nieuw onderbroken week nog diverse macro-economische cijfers naar buiten.

Morgen 31 december zijn veel beurzen, waaronder die in Amsterdam, maar een halve dag open. In Frankfurt wordt die dag zelfs helemaal niet gehandeld. In New York is dan wel sprake van een normale handelsdag, al zal het handelsvolume er wel lager liggen omdat veel beleggers al oudjaar aan het vieren zijn. Op woensdag blijven de meeste beurzen wereldwijd een dag dicht in verband met nieuwjaarsdag. Beleggers kunnen begin van de week nog cijfers over de winkelvekopen in Duitsland, het consumentenvertrouwen in de Verenigde Staten en het producentenvertrouwen in Nederland verwerven. In de eerste dagen van het nieuwe jaar gaat de aandacht waarschijnlijk uit naar diverse inkoopmanagersindexen over de stand van de industrie en inflatie-updates uit diverse landen. Aan het bedrijfsfront blijft het waarschijnlijk rustig. In Nederland staan er donderdag nog wel omzetcijfers van groothandelsbedrijf Sligro op de agenda.

De AEX-index in Amsterdam lijkt het jaar met een behoorlijke winst af te sluiten, ondanks de handelsoorlog en alle onzekerheid rondom de brexit. De hoofdindeks staat met een stand van 611,01 punten inmiddels ruim boven de 487,88 punten waarmee 2018 werd afgerond. De Europese beurzen zijn vrijdag met winsten het weekend ingegaan, en Wall Street eindigde een week waarin de belangrijkste graadmeters nieuwe records neerzetten, gemengd rond de slotstanden van een dag eerder. De handel verliep rustig en de aandacht ging zo vlak na de kerst vooral uit naar ontwikkelingen in de handelsgesprekken tussen China en de Verenigde Staten. Peking liet weten nauw in contact te staan met de VS over het ondertekenen van de recent overeengekomen handelsovereenkomst.

‘Vertrouwen particuliere beleggers stijgt door’

AMSTERDAM — Het vertrouwen van particuliere beleggers in Nederland is in de laatste maand van het jaar verder gestegen. Volgens onderzoekers van ING kijken ze met tevredenheid terug op het afgelopen halfjaar op de beurs en denken ze dat de rally van de laatste maanden nog even aanhoudt.

De BeleggersBarometer van ING steeg deze maand met zes punten ten opzichte van vorige maand en kwam uit op 128 punten. Zo hoog stond de index sinds juli niet meer. Gemiddeld haalden de parti-

culiere beleggers de afgelopen vier maanden een rendement van 11 procent. Het aantal beleggers met een negatief rendement nam af. Van de ondervraagde beleggers denkt een derde dat de geopolitieke onrust de grootste bedreiging is voor een positief rendement in 2020. Een vijfde denkt dat het stikstofbeleid waardevermeerdering in de weg staat. De kans dat de Nederlandse overheid meer gaat investeren, zoals onder meer de Europese Centrale Bank graag zou zien, wordt niet hoog ingeschat. Meer dan de helft van de beleggers ziet dat niet gebeuren.

NEW YORK				AMSTERDAM			
30-Dec				30-Dec			
DOW JONES	28.557,11	-0.31%	AEX	607.82	-0.52%		
S&P 500 INDEX	3.240,02	0.00%	ARCELOMITTAL	15.74	0.27%		
NASDAQ	8.958,64	-0.53%	AEGON NV	4.12	0.56%		
AMAZON.COM INC	1.877,72	0.42%	KONINKLIJKE AHOL	22.73	-0.11%		
APPLE INC	287,43	-0.82%	AKZO NOBEL	90.72	-0.64%		
BAIDU INC-SP ADR	126.29	-0.13%	ASML HOLDING NV	263.30	-1.35%		
BERKSHIRE HATH-B	224.88	-0.56%	DSM (KONIN)	116.45	-0.34%		
BOEING CO/THE	328.69	-0.44%	HAL TRUST	144.00	-0.28%		
CITIGROUP INC	80.15	0.60%	HEINEKEN NV	96.00	-0.62%		
COCA-COLA CO	55.24	-0.20%	ING GROEP NV	10.76	-0.06%		
COSTCO WHOLESALE	294.36	0.09%	KPN (KONIN) NV	2.64	-0.30%		
WALT DISNEY CO	144.67	-0.74%	KONINKLIJKE PHIL	43.81	-0.35%		
3D SYSTEMS CORP	8.91	-0.45%	RANDSTAD NV	54.30	-0.80%		
EBAY INC	35.97	-0.28%	ROYAL DUTCH SH-A	26.40	-0.56%		
FACEBOOK INC-A	205.55	-1.23%	TOMTOM	9.41	-1.48%		
GENERAL ELECTRIC	11.15	-0.27%	TOTAL SA	49.50	0.43%		
ALPHABET INC-A	1.346,14	-0.63%	UNILEVER NV	51.80	-0.25%		
HP INC	20.46	-0.34%	W.P. STEWART HOL	590.43	0.56%		
HOME DEPOT INC	219.00	-0.44%					
INTEL CORP	59.53	-0.92%	SCOTIA FUNDS	27-Dec			
JOHNSON&JOHNSON	145.73	-0.01%	MONEY MARKET	13.5477	0.01%		
MICROSOFT CORP	157.94	-0.64%	US DOLLAR BOND	2.8029	0.15%		
PROCTER & GAMBLE	125.64	-0.36%	GLOBAL EQUITY	3.2313	0.57%		
ROYAL DUTCH-ADR	59.10	0.02%	US EQUITY	18.0599	0.38%		
STARBUCKS CORP	87.80	-0.37%	CANADIAN EQUITY	2.8466	0.29%		
TWITTER INC	32.17	-1.16%	FUNDS	27-Dec			
WALMART INC	119.55	-0.03%	BGF CONT EUR FLEX	32.38	#####		
EXCHANGE TRADED FUND			BGF EMKT BOND	19.02	#####		
ALERIAN MLP - AMPL	8.58	0.17%	BGF FIX INC GBL OP	14.78	#####		
ISH GBL HY BD - GHYG	49.92	0.12%	BGF GBL ALLOCATION	60.95	#####		
ISH IBOXX HY BD - HYG	87.89	-0.03%	BGF USD CORE BOND	17.32	#####		
ISH SELECT DIV - DIVY	105.35	-0.19%	BGF USD HI YIELD BND	35.59	#####		
ISH MSCI EMKT - EEM	45.09	0.03%	TEMPLETON GBL BND	25.33	-0.08%		
ISH MSCI PAC - EPP	46.53	0.17%	TEMPLETON ASIAN SM	50.82	0.77%		
ISH RUSSELL - IWV	188.37	-0.31%	CURRENCIES	30-Dec			
ISH S&P 500 - SPY	193.59	-0.46%	YEN/USD	108.9600	-0.44%		
ISH EUROPE - IEV	46.96	-0.09%	EUR/USD	1.1202	0.22%		
INVESCO QQQ TRUS	212.37	-0.58%	CAN/USD	1.3068	-0.08%		
INVESCO DB COMMO	16.15	0.40%	GBP/USD	1.3149	0.54%		
SPDR S&P INT DIV-DWIX	40.26	-0.11%	COMMODITIES	30-Dec			
SPDR S&P MID 400	374.39	-0.26%	OIL WTI	62.14	0.68%		
SPDR S&P 600 SMA	72.16	-0.21%	GOLD	1515.06	0.30%		
VANGUARD REIT - VNQ	91.99	-0.05%	SILVER	17.90	0.75%		
WSDOMTR JAP H EQ-DXJ	54.04	-0.81%	WHEAT	563.75	1.35%		
Source Bloomberg							

A Standard Of Excellence Since 1916

MADURO & CUIEL'S BANK

Private Banking & Investment Services

Lio Capriles Banking Center | Schottegatweg (oost) z/n
P.O.Box 305 | Curaçao | Tel 466 1818 | Fax 466 1633
e-mail: pbis@mcb-bank.com | website: www.mcb-bank.com/pbis

Voorzitter Everitz: ‘Dit is waanzin’

STU tegen hervorming openbaar vervoer

WILLEMSTAD — STU, de belangenvereniging van chauffeurs van kleine bussen, werkt niet meer mee aan gesprekken over hervorming van het openbaar vervoer op Curaçao. Dit stelt STU-voorzitter Andres Everitz. Volgens hem dreigen chauffeurs van kleine bussen het slachtoffer te worden van de plannen van de regering om de sector te hervormen.

STU reageert op de verklaringen van minister Zita Jesus-Leito (Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning, PAR) tijdens de begrotingsbehandeling. In deze vergadering maakte de minister melding van een pilotproject voor 2020, waarin bussen van Autobusbedrijf Curaçao (ABC) en kleine bussen nauw met elkaar moeten gaan samenwerken. Uiteindelijk moet dat leiden tot een geïntegreerde, vaste dienstverlening van grote bussen van ABC en de kleine bussen, op uitgestippelde routes. Everitz stelt echter in een reactie dat STU niet meer zal meewerken aan besprekingen in het kader van de hervorming van het openbaar vervoer op het eiland. “Wij worden constant opgeroepen door de regering voor bijeenkomsten. Wij hebben als STU in een sessie van zes uur met andere actoren gesproken. Verder waren er ook andere sessies van zo’n drie uur, maar op een bepaald moment werd het teveel. Zij vroegen onze inbreng, maar later bleek

dat de informatie die wij aandroegen, tegen ons werd gebruikt. Daar doen wij niet aan mee. Je kan niet van ons verwachten dat wij eraan meewerken om ons dagelijks brood in gevaar te brengen.”

De STU-voorzitter is fel tegen een integratie van kleine bussen in ABC, zoals dit door onder meer Statenlid en tevens voorzitter van de vaste commissie Verkeer, Vervoer en Ruimtelijke Planning (VVRP) Stephen Walroud (PAR) naar voren wordt gebracht. “De overheid subsidieert ABC al jaren. Ze stoppen geen cent in de kleine bussen. ABC is aan het bloeden en nu wil men de kleine bussen als een doekje voor het bloeden van het busbedrijf gaan gebruiken. Dat is waanzin. Daar zullen wij nooit aan meewerken.”

Tijdens de begrotingsbehandeling maakte Walroud zich sterk voor een duidelijke hervorming van de sector openbaar vervoer. Hij stelde voor dat kleine

bussen op termijn, over een periode van drie tot vier jaar, in ABC worden geïntegreerd. De huidige chauffeurs moeten in staat worden gesteld om hun investering, hun kleine bus, terug te verdienen, waarna zij in ABC geïntegreerd moeten worden. De woorden van Walroud dat kleine bussen op termijn tot het verleden moeten gaan behoren, is niet goed gevallen bij STU, geeft Everitz aan. “Wie is hij om dat te kunnen zeggen? Hoe moet ik gaan uitleggen dat iemand zijn baan, zijn levensonderhoud kwijt moet raken, alleen maar omdat de minister en haar vertrouwelingen dat wensen. Dat valt niet goed te praten. Ik zal hieraan niet meewerken.”

Walroud stelde tijdens de begrotingsbehandeling voor om de sector te hervormen in een tak van openbaar vervoer – bestaande uit een geïntegreerde ABC – en een andere tak bestaande uit vervoersbedrijven, waaronder de toerwagens en taxi-bedrijven moeten komen te vallen. Volgens het PAR-lid moet er dringend iets worden gedaan om de mobiliteit op het eiland te verbeteren om zo te voorkomen dat straks iedereen op Curaçao continu in de file staat.

‘Crossing Cultures’ brengt jongeren samen

Jongeren uit Curaçao, Georgië en Spanje namen deel aan het achtdaagse jongerenuitwisselingsproject ‘Crossing Cultures’ van Stichting F.e.l.i.s..

WILLEMSTAD — Het achtdaagse jongerenuitwisselingsproject ‘Crossing Cultures’ bracht onlangs 28 jongeren uit Curaçao, Georgië en Spanje bij elkaar. De deelnemers kregen zo de kans om in een multiculturele omgeving te leven, te communiceren en te leren van leeftijdsgenoten met verschillende culturele, religieuze en etnische achtergronden, en om verschillen te ontdekken, gemeenschappelijke waarden te delen en stereotypen te doorbreken.

Het project is in actieve samenwerking met partnerorganisaties Stichting F.e.l.i.s. (Curaçao), InoChange (Georgië) en Pulpo de 5 Patas (Spanje). De jongeren deden kennis op over volksculturen alsook over innovatie en creativiteit, intellectuele en artistieke vrijheid en hoe onderzoek en culturele uitwisseling tussen de drie landen bemoeidigd kan worden. Zij leerden over elkaars geschiedenis en cultuur en

brachten hun resultaten op een artistieke manier, waaronder dans, zang en toneel, tot uiting. “Met deze activiteiten willen we ze een dieper intercultureel begrip met echt wederzijdse respect bijbrengen”, aldus Gerda van Petersen van Stichting F.e.l.i.s., die van mening is dat ervaringen zoals deze ervoor zorgen dat stereotypen over andere landen op den duur zullen verdwijnen.

De deelnemers verwerven een aantal nieuwe competenties die voor hen in de toekomst betere kansen op inzetbaarheid zouden moeten creëren. “Met Crossing Cultures bereiken we ook de algemene doelstellingen van het Erasmusplus-programma, waaronder het focussen op de jeugd en hun vaardigheden voor toekomstige inzetbaarheid, hen meer inzicht geven in andere culturen en landen en hen de mogelijkheid bieden om netwerken van internationale contacten op te bouwen”, aldus Van Petersen. Jongeren actief aan de samenleving te laten deelnemen zou volgens haar moeten bijdragen aan het ontwikkelen van een eigen identiteit en een gevoel

van Europees burgerschap en aan het stimuleren van het beheersen van vreemde talen. Het programma sluit aan op de doelstellingen van het strategisch kader voor Europese samenwerking op het gebied van onderwijs en opleiding (ET 2020) en is ontwikkeld aan de hand van doelstellingen van het Erasmusplus+ programma. Crossing Cultures weerspiegelt de Europa 2020-strategie en leidt vooral tot het bereiken van gemarginaliseerde jongeren (inclusief migranten), het bevorderen van diversiteit, interculturele en interreligieuze dialoog, gemeenschappelijke waarden van vrijheid, tolerantie en respect voor mensenrechten.

Isla-vakbonden roeren zich

WILLEMSTAD — De vakbonden Apri en PWFC willen zo snel mogelijk duidelijkheid over baanbehoud van de 900 werknemers van de Isla. Voor zondag stond er een gesprek met de coalitie op de agenda en vrijdag hebben de twee vakbonden een kort onderhoud gehad met gouverneur Lucille George-Wout.

Hoewel Refineria di Kòrsou (RdK) een overeenkomst heeft gesloten met Klesch voor de verkoop van de raffinage-installaties, is het nog onduidelijk wanneer Klesch kan instappen. Er zijn gesprekken gevoerd met de huidige exploitant PdVSA voor een transitieperiode, maar die gesprekken hebben nog niet geleid tot concrete afspraken. De Venezolaanse staatsmaatschappij wil zich verbinden aan een beheer

van de Isla voor minimaal twaalf maanden. Een korte transitieperiode vinden ze vooralsnog onacceptabel. Op kerstavond is er een brief naar PdVSA-topman Manuel Quevedo gegaan met het voorstel van een transitieperiode van zo’n zes maanden. De partij- en zijn nog in afwachting van het antwoord. De tijd dringt. Over een dag loopt het huidige leasecontract af. Dat betekent volgens de Isla-vakbonden dat de werknemers vanaf 1 januari 2020

zonder baan zullen zitten. Zaterdagmiddag stond er een vergadering met Solidaridat Sindikal gepland om zo te praten over de manifestatie van vandaag die door de oppositiepartijen MFK, KdNT en PS is opgeroepen. Volgens hen is de Klesch-deal nadelig voor Curaçao en moet de regering een nieuwe aanbesteding houden voor de verkoop van de raffinaderij. De tien vakbonden die bij Solidaridat zijn aangesloten, PWFC, Apri, SEU, STO, STSK, BTG, STrAF, Sitkom, Hiwa en SAP zullen zich beraden over mogelijke steun aan deze pacifistische manifestatie bij het Wilhelminapark.

UGTK/Cadmu hoopt op meer perspectief in 2020

WILLEMSTAD — In 2020 moet er meer perspectief komen voor de Curaçaose bevolking. Dit stelt UGTK/Cadmu-voorzitter Wendell Muelen. Hij wijst erop dat in 2019 Curaçao, maar ook zijn eigen vakbond, met tal van uitdagingen werd geconfronteerd. Het is nu tijd voor een perspectief dat het beter wordt.

UGTK/Cadmu heeft een beweging jaar achter de rug. Begin dit jaar sloot luchtvaartbedrijf InselAir zijn deuren; aan het eind van de rit waren er nog slechts 100 mensen werkzaam. “In vier jaar tijd hebben zo’n 500 werknemers hun baan bij dit bedrijf verloren. Wij

vertegenwoordigden alleen aan het eind van het bestaan van InselAir een deel van de werknemers. Wat wij hebben geconstateerd, is dat veel mensen toch op een baan in de luchtvaartsector terug willen vallen. We zien veel oud-werknemers terug bij de vrachtafhandelaar op de luchthaven, Swissport.” In de rest van het jaar werd de vakbond ook geconfronteerd met de sluiting van het farmaceutische bedrijf Smith & Nephew. De sluiting had niet zozeer te maken met de economische situatie op het eiland, maar was meer het gevolg van een veranderde strategie van het moederbedrijf. “Maar toch, deze mensen wonen hier en werkten op het eiland. Zij maken de moeilijke tijden hier mee. Het gaat om 38 man gespecialiseerd personeel.

Velen hebben een aanbod gekregen om in Nederland te gaan werken, maar eveneens velen hebben ervoor gekozen om toch hier te blijven, hopen dat het binnenkort weer goed zal gaan op het eiland. Verder zag UGTK/Cadmu leden hun baan verliezen bij tal van andere bedrijven, vooral in de aanneemssector. In totaal denkt Muelen dat het om ruim 200 werknemers gaat. Al met al constateert hij dat Curaçao in 2019 een moeilijke jaar heeft doorgemaakt. “Veel bedrijven hebben hun deuren moeten sluiten. Veel mensen zitten opeens zonder baan. Als vakbond proberen wij deze mensen zoveel mogelijk bij te staan. Het is echter niet mogelijk om deze mensen één-op-één aan een nieuwe baan te helpen.”

Isla Ook de ontwikkelingen bij de Isla-raffinaderij hebben dit jaar hun sporen achtergelaten, geeft Muelen aan. “Wij vertegenwoordigen werknemers van twee

bedrijven die rechtstreeks met de raffinaderij te maken hebben, Curaçao Ports Authority (CPA) en sleepbedrijf Kompania di Tou Korsou (KTK). De onduidelijkheid bij de raffinaderij heeft gevolgen voor deze twee bedrijven. Ze hebben met minder activiteiten te maken door wat er bij de Isla aan de hand is.”

Volgens Muelen is er nu echter opeens hoop op een beter perspectief voor 2020. Hij wil zich nog niet uitspreken over de overeenkomst met Klesch, maar geeft aan dat hij de onderhandelaars het voordeel van de twijfel wil geven. “De onderhandelaars wonen op Curaçao, zij zijn zich ervan bewust hoe groot het belang van de raffinaderij voor dit eiland is. Ik ga nog niet specifiek in op deze deal, maar feit is wel dat het hoop biedt op perspectief voor een beter 2020. Daar moeten wij al onze energie op gaan richten. De raffinaderij is zeer belangrijk voor dit eiland, tal van mensen zijn hiervan afhankelijk.”

Journalisten betrokken bij Wellness-project

WILLEMSTAD — Het ministerie van Gezondheid, Milieu en Natuur (GMN) heeft een aantal ‘bekende’ journalisten aangetrokken om het Wellness-project onder de aandacht te brengen van het grote publiek. “Er werd gekozen voor deze aanpak in een poging alle lagen van de samenleving goed te informeren over het project”, verklaarde minister Suzy Camelia-Römer (PIN).

Al geruime tijd doen geruchten de ronde dat journalisten door het GMN betaald worden om positief over het Wellness-project te berichten. Hierbij vielen de namen van voormalig hoofdredacteur van dagblad La Prensa tevens programmaker en nieuwslezer bij radiostation Z86, Mariano Heyden en Juni Joseph, nieuwslezer en programmapresentator bij Radio MAS.

Tijdens de afgelopen feestdagen werd er in dat verband ook een document op Facebook gepost. Dit betrof een vermeende factuur over de maand september vorig jaar die Heyden zou hebben verstuurd naar Gezondheid-minister Camelia-Römer, ter attentie van haar kabinetschef Alvin Daal (PIN). Hierop

wordt melding gemaakt van een ‘overeengekomen basiscontract’ van 9000 gulden vermeerderd met 6 procent omzetbelasting (ob) van 540 gulden voor het totaalbedrag van 9540 gulden.

Doelgroepen Camelia-Römer ging desgevraagd niet inhoudelijk in op de Facebook-post maar verklaarde dat het GMN inderdaad journalisten inzet: “Bij de verstrekking van informatie over het Wellness-project zijn verschillende journalisten betrokken. Zo ook kregen alle televisiestations en diverse radiozenders programma’s toegestuurd om uit te zenden. Ik koos voor het werken met bekende journalisten die verschillende doelgroepen bereiken.”

Periode Voorts meldde Camelia-Römer dat de desbetreffende journalisten ingezet worden voor een bepaalde periode. Na de nodige evaluatie en analyse zal dan worden bepaald of deze termijn zal worden verlengd.

Ook refereert ze aan zowel het Regeerakkoord als het -programma waarin de wellness-gedachte als uitgangspunt dient voor het gezondheidsbeleid alsook naar begrotingen die bij de uitvoering van projecten beschikbaar zijn.

Bereik Belangrijk is, volgens de Gezondheid-minister, dat de informatie over het Wellness-programma het overgrote deel van de bevolking bereikt.

Camelia-Römer vindt het van groot belang om te werken aan de bewustwording over gezond eten en gezond leven. Camelia-Römer wil volgend jaar meer programma’s laten ontwikkelen als leidraad in dit bewustwordingsproces.

Nieuwe muurschildering in Parke Leyba

Foto: Edeel Sambo

WILLEMSTAD — Onder leiding van kunstenaar Sander Beusekom hebben tien kinderen vrijdag en zaterdag gewerkt aan een nieuwe muurschildering in Parke Leyba. De creatieve kinderen gingen aan de slag met het thema ‘cirkel’. In het kleurrijke kunstwerk zijn verschillende rondvormige objecten te ontdekken.

De tweedaagse workshop trapt af met een brainstormsessie en tekenles. Daarna begon het ‘echte’ werk en gingen de

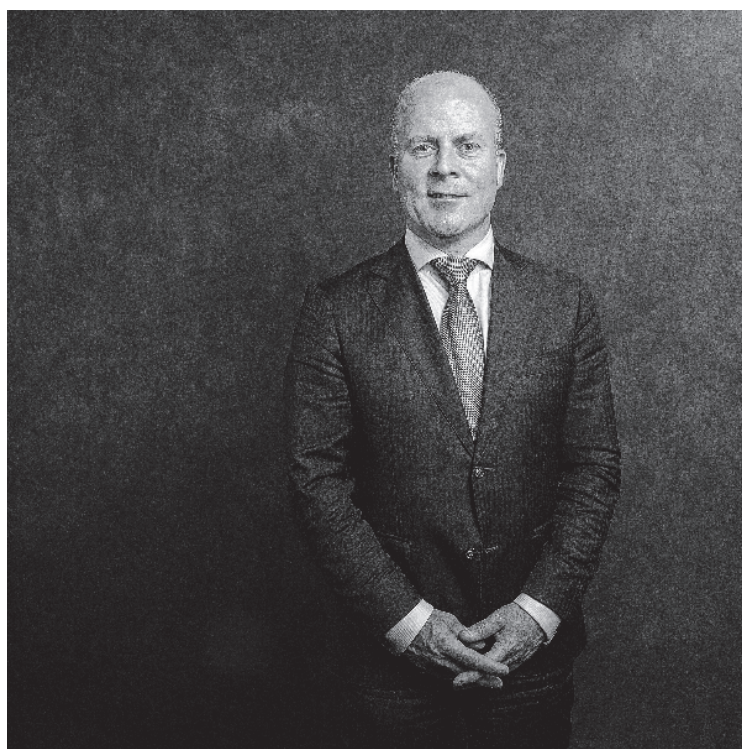
jongeren met verf aan de slag. Dankzij donaties konden kinderen uit de buurt gratis deelnemen aan de workshops.

Parke Leyba moet een centrale ontmoetingsplek worden waar jong en oud zich thuis voelt. Dat is de visie van de verschillende buurtorganisaties die de krachten bundelen om het park verder te ontwikkelen. De verfraaiingen van het park vinden plaats in samenwerking met Fundashon Rebiba Skálo Abou.

Begin 2020 wetsontwerp herstel democratie Statia

DEN HAAG/ORANJE-STAD — Een wetsontwerp voor het herstel van de democratie op St. Eustatius is in voorbereiding. Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) Raymond Knops verwacht dat deze wet begin volgend jaar aan de Tweede Kamer ter goedkeuring zal worden voorgelegd. Dit verklaart hij in een recente brief aan de voorzitter van de Tweede Kamer.

Inwoners van Statia kunnen op 21 oktober volgend jaar een nieuwe Eilandsraad kiezen, maar een terugkeer naar volledige democratie is volgens de Nederlandse regering nog niet mogelijk. Daarom heeft Knops een vierfasenplan opgesteld, op basis waarvan Statia stap voor stap zelfbestuur krijgt. Aanvankelijk blijven veel officiële bevoegdheden in handen van de regeringscommissarissen. In de tweede fase krijgt de Eilandsraad de bevoegdheid om gedeputeerden te benoemen en te ontslaan en in de derde fase krijgen ze ook de bevoegdheid om een begroting op te stellen. De Eilandsraad neemt dan ook de verantwoordelijkheid op zich voor het ambtenarenapparaat en verkrijgt andere wettelijke bevoegdheden. In deze fase wordt ook een gezaghebber benoemd. Voorlopig blijven de huidige regeringscommissarissen in functie als toezichthouders. Pas in de vierde en laatste fase wordt de bestuursinterventie volledig beëindigd en worden de huidige regeringscommissarissen ontslagen. De Nederlandse regering nam het bestuur in februari 2018 over op Statia vanwege wat zij beschreef als illegaliteit, wanbeheer, discriminatie en intimidatie. Sindsdien is er veel in gang gezet, stelt minister Knops in zijn brief aan de Tweede Kamer. “Dat niet elke ingezette lijn zo snel als gehoopt zichtbare resultaten oplevert, mag niet afleiden van het feit dat vele partijen zijn samengebracht om op allerlei fronten samen te werken aan de duurzame verbeteringen op St. Eustatius. Heel veel staat in de steigers.” Onder deze

Minister Knops

omstandigheden biedt een overgangsregime volgens de minister de meeste mogelijkheden om initiatieven duurzamer te maken, terwijl tegelijkertijd kan worden gewerkt aan ‘gefaseerd herstel van normale relaties’. Op korte termijn zal algemene informatie over de verkiezingen onder het publiek worden verspreid. De nadruk zal liggen op het verhogen van enthousiasme en het verstrekken van informatie over de mogelijkheden als men zich verkiesbaar wil stellen. In de aanloop naar de verkiezingen zullen verschillende bijeenkomsten worden georganiseerd om potentiële politici te informeren over de mogelijkheden en de mogelijkheden als men zich verkiesbaar wil stellen. In de aanloop naar de verkiezingen zullen verschillende bijeenkomsten worden georganiseerd om potentiële politici te informeren over de mogelijkheden en de mogelijkheden als men zich verkiesbaar wil stellen. In de aanloop naar de verkiezingen zullen verschillende bijeenkomsten worden georganiseerd om potentiële politici te informeren over de mogelijkheden en de mogelijkheden als men zich verkiesbaar wil stellen.

ook een training op maat aangeboden.

“Señor ta mi wardador, mi’n tin falta di nada
Den cunucu di yerba berde e ta ponemi sosome.
E ta hibami na awa trankil,
Pa mi bolbe haña forsa”.

Salmo: 23

Cu hopi tristesa pero conforme cu
boluntad di Dios nos ta anuncia
fayecimento di:

Engelina Fennechien Kluiving
“Lineke”

*Groningen 11 mei 1943 - †Aruba 22 dec. 2019

Na number di su Yiunan y Nieto(a)nan:

Julia de Ruijter & Sjoerd de Vries
Tom, Kim, Lisa & Luuk

Sander Kluiving & Albenis Kluiving-Lopez
Hilde & Alan

Ta invita pa acto di despedida cu lo tuma lugar
diamars 31 di december 2019 na Aurora Funeral
Home di 10or pa 11’or di mainta. cremacion lo
tuma lugar despues den seno familiar.
Despues di despedida no ta ricibi bishita di
condolencia na cas.

Jaaroverzicht BC

Bestuurscollege Bonaire ingenomen met verrichtingen

KRALENDIJK — Het Bestuurscollege (BC) van Bonaire kijkt terug op een jaar dat, volgens eigen inschatting, ‘goed gevuld’ was en waarin ‘concrete resultaten’ konden worden geboekt. In het bijzonder zijn de bestuurders in hun sas met de resolute aanpak van de zogeheten sleepbootkwestie en de malversaties bij Oil Trading Bonaire (OTB), een overheids-nv.

In zijn jaaroverzicht, dat leest als een succesverhaal, gaat het eilandsbestuur voorbij aan de iets minder complimenteuzen aspecten van de aanpak, zoals de bijna kwart miljoen dollar aan gemeenschapsgeld die onder misleidende voorwendselen onnodig is uitgegeven om een sleepboot in de vaart te houden. Ook wil het BC liever niet herinnerd worden aan het OTB-debacle dat de eilandschatkist bijna vier ton kostte en waar- bij de klokkenluider die de graaicultuur bij het bedrijf wereldkundig maakte uiteindelijk zelf het veld moest ruimen. Ook gaat het BC-re- laas voorbij aan het moeilijk verklaarbare getreuzel met het doen van aangifte van de malversaties bij OTB.

Het jaaroverzicht van de verrichtingen van het op 8 april aangetreden Bestuurs- college staat ook stil bij het op orde brengen van de financieële verantwoordings- cyclus waarmee de dreiging van een aanwijzing uit Den

Haag kon worden afge- wenteld. Hiermee is invul- ling gegeven aan het eind november vorig jaar door het vorige BC gesloten be- stuursakkoord dat de relatie met Den Haag verbeterde en resulteerde in een aantal sa- menwerkingsverbanden en projecten die tot doel hebben de uitvoeringskracht van de lokale overheid te verster- ken. Als hoogtepunten van lokale initiatieven noemt het BC onder andere het verdub- belen van de opcenten vast- goedbelasting waarmee de overheid een extra 750.000 dollar uit de gemeenschap trekt die ten goede moet ko- men aan landbouwers, vis- sers en sporters. Het over- zicht laat evenwel onver- meld dat deze verordening op onrechtmatige wijze tot stand is gekomen doordat er

fouten zijn gemaakt tijdens de behandeling van het voor- stel in de Eilandsraad. Begin januari komt de raad bijeen om hiervoor een oplossing te vinden. Een ander initiatief dat het BC aanvoert als een groot succes is de introductie van de nieuwe wegen- en verkeersverordening. Dit ging eveneens gepaard met enkele vormfouten zoals het achterwege laten van enkele meer controversi- ele artikelen in de officiële publicatie van de verorde- ning. Mede hierdoor liep de implementatie van de wet vertraging op en moest deze drie keer worden uit- gesteld. Hoewel de verorde- ning inmiddels van kracht is, kon de handhaving nog niet beginnen. Het blauw- groene Bestuurscollege van

Bonaire heeft naar eigen zeggen vooral veel aandacht besteed aan het opschroe- ven van de belastingdruk. De hoofdelijke heffing op passagiers van bezoekende cruiseschepen ging omhoog en ook het innen van zowel de wegen- als de toeristen- belasting is sterk verbeterd. Hoewel het BC in de jaar- rapportage melding maakt dat het bij zijn aantreden weinig ‘blusmiddelen’ vond om de vele ‘brandende kwesties’ die het aantrof te bestrijden, wordt er geen melding gemaakte van de ongeveer 26 miljoen dollar die op de plank is blijven liggen vanwege chronische onderbesteding – een ge- geven waarover het College fi- nancieel toezicht BES zich bij herhaling zorgelijk over uitliet.

‘Contract om bestaande samenwerking te formaliseren’

KRALENDIJK — Communicatiedeskundige René Zwart gaat het Openbaar Lichaam Bonaire (OLB) helpen bij de reorganisatie en ondersteuning van de afdeling Communicatie en Protocol. Gedeputeerde Elvis Tjin Asjoe bevestigde dat tegenover deze krant tijdens een korte ontmoeting op het terras van het Pasanggrahan in Kralendijk, momenten voor de aan- vang van de raadsvergadering van 17 december – de laatste van het jaar.

Tjin Asjoe verklaarde dat het versterken en verbe- teren van de voorlichting een van zijn prioriteiten is en noemde dat streven een ‘goed voornemen’ voor 2020.

De gedeputeerde bevestig- de voorts dat het Bestuurs- college heeft besloten Zwart

een contract aan te bieden om daarmee een al langer bestaande samenwerking te formaliseren. Volgens Tjin Asjoe is de kennis van Zwart essentieel om het werk van de afdeling Com- municatie te ondersteunen. Tjin Asjoe gaf toe dat het functioneren van deze afde- ling niet volmaakt is. Zwart helpt sinds de jaren negentig de lokale overheid

met het schrijven van pers- berichten en artikelen over de verrichtingen van het eilandbestuur. Ook verzorgt hij de voorlichting bij bui- tenlandse reizen van lokale gezagsdragers.

Zwart woont en werkt in Alphen aan de Rijn. Hij stelde afgelopen weekende dat hij ‘geen plannen heeft om Nederland te verlaten’.

MEGA PLUS

Koop je Mini Mega en met Afl. 2,-
erbij kan je de hele jackpot winnen

Afl. Dinsdag 31 Dec

400.000,-

trekking is 6:30PM

Hoe?

Afl. 5

Afl. 300.000,-

+

ARUBA
1987
FLORIN

extra!

Afl. 100.000,-

www.lottoaruba.com

Verrijgbaar in Super Food bij de Klantenservice en/of bij elk verkooppunt van Lotto.
Voor meer informatie, bel 525-7555 of bezoek onze website www.lottoaruba.com.

Alcohol of Drugs Problem?
A.A. & N.A. Meetings

Meer info: Tel. 518-7272 (Nederlands/Engels)
Tel. 52-11-250 (Papiamentu/Spaans)
e-mail: DrankDrugs@yahoo.com

Oekraïne en separatisten ronden grote gevangenenruil af

KIEV — De Oekraïense autoriteiten en de pro-Russische separatisten in het oosten van het land hebben gisteren naar verluidt 200 gevangenen uitgeruild. Kiev zegt dat de separatisten 12 militairen en 64 burgers lieten gaan. De rebellen melden op hun beurt dat ze 124 mensen hebben overgenomen.

Gevangenen stapten uit bussen bij een zwaarbewaakte controlepost in de oostelijke regio Donetsk. Ze hadden vaak plastic tassen bij zich met hun bezittingen. Het ging onder meer om mensen die vertelden dat ze waren opgepakt en jaren vastgehouden door separatisten toen ze familieleden gingen bezoeken. Een vrouw die zichzelf Victoria noemde, vertelde dat ze

drie jaar heeft vastgezeten. “Ik ben zo blij”, zei de 24-jarige vrouw. Ze stelde dat ze tot twaalf jaar cel was veroordeeld voor ‘verraad’ toen ze haar ouders ging opzoeken in Loehansk, waar opstandelingen de dienst uitmaken. Een andere vrouw droeg een briefje met het opschrift ‘mijn land is Oekraïne’ op haar kleding. Kiev zou bij de ruil onder meer leden van de oproerpo-

litie hebben overgedragen. Zij zouden in 2014 hebben geschoten op betogers tegen de toenmalige pro-Russische regering van Viktor Janoekovitsj. Die vluchtte uiteindelijk naar Rusland. Frankrijk en Duitsland reageren positief op het initiatief. Bondskanselier Angela Merkel en president Emmanuel Macron spreken in een gezamenlijke verklaring over een ‘langverwacht humanitair gebaar dat zal bijdragen aan het herstel van het vertrouwen tussen de twee partijen’. Het conflict in Oost-Oekraïne begon na de val van het bewind van Janoekovitsj.

Rusland annexeerde de Krim en separatisten riepen de onafhankelijkheid uit in Donetsk en Loehansk, waar ze ‘volksrepublieken’ hebben gesticht. Tijdens het conflict zijn meer dan 13.000 mensen om het leven gekomen. De gevangenenruil van gisteren volgt op de eerste ontmoeting tussen de Oekraïense president Volodimir Zelenski en zijn Russische ambtsgenoot Vladimir Poetin. Zij troffen elkaar eerder deze maand in Parijs. Ze spraken toen af dat er maatregelen genomen moeten worden om de situatie in Oost-Oekraïne te de-escaleren.

Trump retweet post met naam klokkenluider ‘Oekraïne-affaire’

WASHINGTON — De Amerikaanse president Donald Trump heeft een post geretweet waarin de naam van de klokkenluider van de Oekraïne-affaire stond vermeld. De klacht van deze klokkenluider is de basis van de impeachment tegen Trump.

Hij trok eerder dit jaar aan de bel over een telefoongesprek tussen Trump en zijn

Oekraïense ambtsgenoot Volodimir Zelenski. Trump zou tijdens dat telefoontje

hebben aangestuurd op een onderzoek naar zijn Democratische rivaal Joe Biden en zijn zoon Hunter. Die had een topfunctie bij het Oekraïense concern Burisma, terwijl zijn vader vicepresident was. De klokkenluider wordt in

de bewuste post beschuldigd van meeneed. Trump dreigt al maanden de identiteit van de klokkenluider bekend te maken. Donderdag retweette hij al een link naar een artikel van de *Washington Examiner* waar de naam is gebruikt.

Frankrijk zet met oud en nieuw 100.000 politiemensen in

PARIJS — De Franse regering zet met oud en nieuw 100.000 politiemensen in. Volgens minister van Binnenlandse Zaken Christophe Castaner zullen ze worden bijgestaan door brandweerlieden en militairen.

Castaner beklemtoonde tegenover de Franse pers dat het land erg waakzaam moet zijn, onder meer omdat de dreiging van terroristische aanslagen hoog blijft. Maar

hij voegde eraan toe dat er geen sprake is van een specifieke terroristische dreiging. Maar volgens Franse media waren er een jaar geleden met bijna 150.000 man, veel meer politiemensen op de been. In veel plaatsen gaan doorgaans ook brandstichters en relschoppers de straat op. Het is onbekend hoeveel mensen oud en nieuw op de Champs-Élysées in de hoofdstad komen vieren. Normaal gesproken stromen er honderdduizen-

den mensen samen, maar door de voortdurende stakingen valt veel openbaar vervoer uit. Van de metrolijnen functioneren er op oudejaarsavond slechts twee (1 en 14).

De agenten worden 1 januari ook overdag ingezet om verkeer te regelen. Nieuwjaarsdag is in het verkeer met tussen de vijftien en twintig verkeersdoden één van de dodelijkste op de Franse wegen.

Brandweerman omgekomen bij bosbranden Australië

De natuurbrandcrisis houdt Australië al maanden in zijn greep.

SYDNEY — Een Australische vrijwillige brandweerman is vandaag om het leven gekomen en twee zijn gewond geraakt toen hun bluswagen kantelde door extreme winden midden in de bosbranden.

De brandweerlieden bestreden een brand ongeveer 70 kilometer ten oosten van Albury in New South Wales, aldus de brandweer. Behalve in New South Wales kampt

Australië met aanhoudende bosbranden in de staat Victoria en op het eiland Tasmanië. Duizenden vakantiegangers zijn van een populaire toe-

ristische plek in Zuidoost-Australië geëvacueerd omdat een hittegolf en sterke winden bosbranden in de regio aanwakkeren. Maar met temperaturen tot 40 graden Celsius en branden die delen van de hoofdweg afsluiten, kunnen veel toeristen en inwoners in East Gippsland nu niet vertrekken.

De noodsituatie is de jongste ontwikkeling in de natuurbrandcrisis die Australië al maanden in de greep houdt. Inmiddels zijn zeker tien mensen om het leven gekomen en honderden huizen verwoest. Autoriteiten drongen er gisteren bij ongeveer 30.000 toeristen op aan om East Gippsland te verlaten.

Doden door schietpartij in kerk VS

Gelovigen in de kerk namen de schutter onder vuur en schakelden hem uit.

WHITE SETTLEMENT — Door een schietpartij in een kerk in de Amerikaanse plaats White Settlement (Texas) zijn gisteren zeker twee doden gevallen, onder wie de schutter. Gelovigen in de kerk die gewa-pend waren, namen de schutter onder vuur en schakelden hem uit.

Twee gewonden, onder wie de schutter, overleden op weg naar het ziekenhuis. Een derde gewonde is buiten levensgevaar. Op beelden op internet is te zien hoe een in het zwart

geklede schutter in de volle kerk tijdens een dienst met een vuurwapen loopt en op mensen schiet. Hij wordt vervolgens door mensen in de kerk onder vuur genomen. De schietpartij en de

commotie in de kerk zijn gefilmd omdat de dienst via YouTube werd uitgezonden. “Plaatsen van aanbidding horen heilig te zijn”, sprak de gouverneur van de staat Texas Greg Abbott. “Ik ben blij dat leden van de kerk zo snel hebben gereageerd, door de schutter neer te halen hielpen ze om verder verlies van leven tegen te gaan.” Het motief van de schutter is niet bekend.

Rechtbank Cyprus: Britse loog over groepsverkrachting

PARALIMNI — Een Cypriotische rechtbank heeft vandaag geoordeeld dat een Britse vrouw heeft gelogen over een groepsverkrachting zes maanden geleden door Israëli-sche jongeren.

De vrouw, toen negentien jaar oud, beweerde dat ze seksueel was misbruikt door twaalf Israëli-sche tieners. De zaak, voor de districtsrechtbank in Paralimni, werd nauwgezet gevolgd

door mensenrechtengroepen. De vrouw werd gearresteerd nadat ze de beschuldiging had ingetrokken dat de Israëli-sche tieners haar half juli in een hotelkamer in het vakantieoord Ayia Napa hadden verkracht. Ze zei dat ze haar beschuldiging onder dwang van de politie had ingetrokken tijdens aanhoudende onder-vragingen zonder dat er een advocaat bij aanwezig was. Aanklagers en de rechtbank wezen haar verweer van de

hand. “Mijn conclusie is dat haar schuld zonder enige twijfel is bewezen,” zei de president in zijn vonnis, die haar claims als inconsistent beschreef en eraan toevoegde dat ze had geprobeerd de rechtbank te misleiden.

De Israëli’s, die elke beschuldiging van verkrachting ont-kenden, werden tien dagen na hun arrestatie zonder aanklacht vrijgelaten, op de dag dat de vrouw haar beschuldiging had ingetrok-

ken. In een getuigenis voor de rechtbank had de vrouw gezegd dat ze in een hotelkamer was met een van de Israëli-sche jongeren met wie ze een relatie had, voordat de anderen verschenen en haar verkrachtten. Aanklagers zeggen dat ze de aantijging verzonnen had, boos omdat ze tijdens de seks was gefilmd. De vrouw kan voor de valse aangifte een jaar gevangenisstraf krijgen en een boete van 1700 euro.

VS vallen milities in Irak, Syrië en Somalië aan

BAGDAD — Door luchtaanvallen van de VS op milities van de sjiiitische Kataib Hezbollah in Irak en Syrië zijn diverse strijders om het leven gekomen. De aanvallen werden waarschijnlijk uitgevoerd door straaljagers.

Later op de dag voerden de VS ook aanvallen uit op stellingen van de terroristische organisatie Al-Shabaab in Somalië. Bij de Amerikaanse aanvallen in Irak en Syrië zijn zeker 25 militieleden van Kataib Hezbollah omgekomen, 55 raakten gewond. De aanvallen kwamen kort nadat de VS een onderzoek waren begonnen

naar betrokkenheid van de milities bij een raketaanval op een basis in Irak waarbij een Amerikaanse burgercontractant omkwam en diverse anderen gewond raakten. Amerika beschuldigt de milities van het uitvoeren van de raketaanval met meer dan dertig projectielen vrijdag. Het Amerikaanse ministerie van Defensie verklaarde gis-

teren ‘defensieve aanvallen’ te hebben uitgevoerd in Irak en Syrië tegen de door Iran gesteunde milities. De Amerikaanse minister van Defensie Mark Esper noemde de aanvallen een succes. Hij sluit verdere aanvallen niet uit. In Somalië kwamen vier leden van Al-Shabaab om het leven. De VS voerden daar drie aanvallen uit, na overleg met de Somalische regering. In Somalië kwamen zaterdag zeker 79 mensen om het leven na een terroristische aanval in hoofdstad Mogadishu.

Biden schept verwarring over mogelijke getuigenis in proces Trump

WASHINGTON — Voormalig vicepresident Joe Biden heeft zichzelf in een lastige positie gemanoeuvreerd doordat hij niet wil getuigen in het afzettingsproces tegen president Donald Trump. De Democraat verkondigde onlangs geen gehoor te zullen geven aan een eventuele dagvaarding, maar krabbelde volgens *The New York Times* snel terug.

Trump wordt er onder meer van beschuldigd dat hij Oekraïne onder druk heeft gezet een onderzoek te starten naar Biden, die volgend jaar wil meedoen aan de presidentsverkiezingen. Het afzettingsproces wordt gehouden in de Senaat, nadat het Huis van Afgevaardigden eerder aanklachten tegen

de president had goedgekeurd. Biden voelt er niets voor om zelf te getuigen tegen zijn rivaal. Hij wil naar eigen zeggen voorkomen dat zijn aanwezigheid wordt gebruikt om de aandacht af te leiden van de beschuldigen tegen de president. De Democraat bevestigde vrijdag tegen de krant *The Des Moines Register* dat hij een dagvaarding om te komen getuigen in de Senaat naast zich neer zou leggen. Dat standpunt kwam de Democraat op veel kritiek te staan. Biden nuanceerde zijn uitspraak later door te zeggen dat er geen enkele juridische reden is om hem op te roepen als getuige, maar dat hij een dagvaarding niet zou negeren. Hij wilde niet zeggen of hij zou proberen via de rechter onder zo’n dagvaarding uit te komen.

Kim richt pijlen op defensie en buitenlandse politiek

PYONGYANG — De Noord-Koreaanse leider Kim Jong-un wil dat Noord-Korea meer gaat investeren in het leger, de wapenindustrie en de buitenlandse politiek van het land. Dat heeft hij volgens staatsmedium KCNA gisteren tijdens een partijtop gezegd. De partijtop werd zaterdag vrij plotseling aangekondigd.

“We moeten positieve en offensieve maatregelen nemen om de soevereiniteit en veiligheid van ons land volledig te waarborgen”, aldus Kim volgens KCNA. De leider sprak verder nog over andere politieke zaken zoals de economie, het onderwijs, het milieu en de industrie in het land. Zo zou hij een pakket aan maatregelen hebben gepresenteerd om de Noord-Koreaanse industrie er weer bovenop te helpen.

**BEKENDMAKING
2019/2020**

Meer dan alléén een krant!

Geachte abonnee,

Per 1 januari 2020 zal de abonnementsprijs voor de Amigoe 38 florin bedragen.

U wordt vriendelijk verzocht de automatische of doorlopende betalingsopdracht bij uw bank aan te passen.

Klopt uw rekeningsaldo niet dan vragen wij u beleefd contact met Zulaika Kelly op te nemen via nummer 582-4333.

U kunt uw abonnement ook online betalen! Onze bankrekeningnummers zijn als volgt:
Caribbean Mercantile Bank rekening nr. 20651903 RBC Royal Bank rekening nr. 100031723
Aruba Bank rekening nr. 6000400190 Banco di Caribe rekening nr. 81027801

Vergeet niet uw naam en abonnementrekeningnummer erbij te vermelden, bij ontbrekende informatie kunnen we uw betaling niet afboeken.

Wij waarderen uw loyaliteit als trouwe lezer.

Aruba Heart Foundation
"bo curazon ta den bo man"

Stadionweg #11 582-HART

Meer dan alléén een krant!

Uitgeverij Amigoe (Aruba) NV zoekt per direct een

freelance nieuwsredacteur

Ben jij iemand die kritisch is, die houdt van afwisseling en uitdaging en ben je in staat snel te schakelen op het gebied van communicatie? Schrijf jij met gemak dagelijks over onderwerpen als politiek, economie, gezondheidszorg of onderwijs en ben je niet bang net die ene prangende vraag te stellen? Dan zijn wij op zoek naar jou!

Wij zoeken iemand die:
Op de hoogte is van de ontwikkelingen in het lokale nieuws, een scherpe pen heeft, een breed netwerk heeft, interviews afneemt, kritische vragen stelt, initiatief neemt en zelf artikel-ideeën aandraagt en al een aantal jaar relevante werkervaring heeft.

Wij bieden jou:
Een uitdagende functie waarbij geen dag hetzelfde is, een werkplek waar je jezelf kunt ontwikkelen en eigen initiatief kunt nemen.

Vereisten:
HBO-opleiding (journalistiek of communicatie is een pré), goed Nederlands in woord en geschrift, beheersing van Spaans, Engels en Papiaments is een pré, flexibel inzetbaar, zowel 's avonds als in het weekend, eigen vervoer.

Graag ontvangen wij je reactie vóór 31 januari 2020.
Stuur je sollicitatiebrief en cv, opgesteld in het Nederlands, per e-mail naar gwilliams@amigoe.com onder vermelding van 'nieuwsredacteur'.
Voor extra informatie kan je contact opnemen met Mevr. Willems via telefoonnummer 582-4333.

Belangrijke nummers			
Centraal Politie	100	Maria	585-8145
Brandweer	911	Noord	586-4606
Politie O'stad	102	Oduber	582-1780
Politie San Nicolaas	104	Paradera	588-6638
Politie St.Cruz	105	San Lucas	584-5119
Politie Noord	107	San Nicolaas	584-8186
Tipline Politie	11141	Santa Anna	586-8181
Ziekenhuis	527-4000	Santa Cruz	585-8028
Dierenarts	585-0400	Seroe Preto	584-4833
Elmar centraal	523-7100	Trupiaal	583-8560
Elmar storing	523-7147		
WEB Aruba	525-4600	— Mortuarius —	
SETAR	582-2116	Ad Patres	584-2299
Taxi (TAS)	587-5900	Aurora	588-6699
Taxi (ATT&T)	582-2010	Olive Tree	
Taxi (PTS)	588-0035	San Nicolaas	584-8888
Taxi (Diamond)	587-2300	Olive Tree	
Kankerbestrijding	582-0412	Oranjestad	582-0000
Stichting SAMBA	582-0903		
		— Stichtingen —	
—Oranjestad—		Fundacion Anti-Droga Aruba	
Ambulance	582-1234	(FADA)	583-2999
BGD Oranjestad	527-2782	Fundacion Respetami	582-4433
Veterinaire Kliniek	582-1720	Zwanger? Fundacion	
Animal Shelter	582-1623	CIZKA	583-0331
		Fundacion Diabetico	593-0507
— San Nicolaas—		Arubano	593-4928
Ambulance	584-5050	Twelve Step Meeting	
Centro Medico	523-8833	AA-NA- AL- ANON- OA	583-8989
BGD San Nicolaas	527-2782	Fundacion Amor Pa	568-4739
Serlimar	584-5080	Prohimo	564-8849
		NA Acceptance Group	565-7500
— Botica —		Fundacion Centro	
4 Centro Medico	584-5794	Ecologico Aruba	562-8984
Aloë	584-4606	Bureau Sostenemi Misbruik	
Central	585-1965	en mishandeling tegen	
Dakota	588-7364	minderjarigen	588-1010
Del Pueblo	582-1253	Fundacion C.V.A. voorkomen	
Eagle	587-9011	en zorg voor stroke	567-7004
Kibrahacha	583-4908		

Aankomsttijden

Cruiseschepen

Dinsdag 31 Dec. '19

Caribbean Princess
08.00 – 22.00
Explorer Of The Seas
08.00 – 21.00
Volendam
08.00 – 23.00
Seabourn Odyssey
15.00 – ****

Woensdag 01 Jan. '20

Mein Schiff 2
07.30 – 20.00
Seabourn Odyssey-Dept.
**** – 18.00

Donderdag 02 Jan. '20

Carnival Horizon
08.00 – 16.00
Freedom Of The Seas
08.00 – 21.00

Dienstdoende huisartsen

Huisarts nachtdienst -
Oranjestad
Huisartsenpost Hospitaal
527-4580

Huisarts nachtdienst -
San Nicolaas
Centro Medico
San Nicolaas
**30 Dec. 2019 -
Dr. Veringa**
31 Dec. 2019 - Dr. Vis
**01 Jan. 2019 -
Dr. Ramautar**
02 Jan. 2019 - Dr. Giel

Dienstdoende apotheken
Apotheek nachtdienst
San Nicolaas
Botica Aloë
584-4606

Apotheek nachtdienst
Oranjestad
Botica St. Cruz
585-6890

Aruba is Beautiful!
...And Clean...

Support:
**Fundacion
Aruba Limpi** ☎ 583-8383

**Bo aporte, un
compromiso pa nos
progreso!**

**Een dagopvang waar
hulpbehoevende
kinderen worden
begeleid om in de
toekomst te
functioneren binnen
de arbeidsmarkt.**

Het weer

**DINSDAG
31 DECEMBER 2019**

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost
tussen 24 en 33 km/u.

Max Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
30°	33°	24 km/u	0%

Zonsopgang	Zonsondergang	UV index
07:01	18:25	10 v/d 10

DINSDAGAVOND

Gedeeltelijk bewolkt met wind vanuit het Oost
tussen 20 en 33 km/u.

Min Temp.	Voelt Als	Wind	Precipitatie
26°	28°	20 km/u	25%

Maansopgang	Maansondergang
11:12	23:13

BVN

15:20	Sesamstraat	17:20	EenVandaag
15:35	Freeks wilde wereld	17:45	Dagelijkse Kost
15:50	Apennoten XL	18:00	VRT Journaal
16:05	Willem Wever	18:40	Wimpie & de Domino's on tour
16:30	Blokken		
17:00	Thuis	19:25	NOS Journaal
17:25	EenVandaag	19:40	Weerbericht Europa/Afrika
17:50	Dagelijkse Kost	20:30	DWDD Oud & Nieuw
18:10	VRT Journaal	21:20	Claudia de Breij: Oude jaarsconference 2019
18:45	Wimpie & de Domino's on tour	22:50	Nationaal Aftelmoment
		23:10	MAX Proms
19:30	NOS Journaal		
19:55	Weerbericht Europa/Afrika	woensdag 1 januari	
20:00	NOS Jaaroverzichten	00:00	VRT Journaal
21:05	Spoorloos	00:35	Vrede op Aarde
21:55	Night of the Proms	01:35	VRT Journaal
22:50	Nieuwsuur		Jaaroverzicht
23:20	Weerbericht Amerika/Caribiën	02:30	NOS Journaal
		02:45	Bevrijdingsjournaal
23:25	Missie MAX	03:20	Sesamstraat
23:40	Iedereen beroemd	03:40	Tik Tak
		03:45	Het Klokhuis
dinsdag 31 december		04:00	De Club van Lelijke
00:00	VRT Journaal		Kinderen: De Staatsgreep
00:30	Vrede op Aarde		Blokken
01:30	Blauw Bloed	04:25	Thuis
02:05	NOS Journaal	04:55	EenVandaag
02:20	Fryslân DOK	05:20	Dagelijkse Kost
02:50	3 op Reis	05:45	VRT Journaal
03:20	Sesamstraat	06:00	Wimpie & de Domino's on tour
03:35	Freeks wilde wereld	06:40	NOS Journaal
03:50	Apennoten XL	07:25	Weerbericht Europa/Afrika
04:05	Willem Wever	07:40	DWDD Oud & Nieuw
04:30	Blokken	08:30	Claudia de Breij: Oude jaarsconference 2019
05:00	Thuis	09:20	Nationaal Aftelmoment
05:25	EenVandaag	10:50	MAX Proms
05:50	Dagelijkse Kost	11:10	Vrede op Aarde
06:10	VRT Journaal	12:00	VRT Journaal
06:45	Wimpie & de Domino's on tour	12:55	De Kolping: een volkswijk in renovatie
07:30	NOS Journaal	13:25	First Dates
07:55	Weerbericht Europa/Afrika	14:05	Tussen Kunst en Kitsch
08:00	NOS Jaaroverzichten	15:00	Sesamstraat
09:05	Spoorloos	15:45	Sesamstraat 10 voor...
09:55	Night of the Proms	16:15	Het Klokhuis
10:50	Nieuwsuur	16:30	Hip voor Nop
11:20	Weerbericht Amerika/Caribiën	16:55	Blokken
11:25	Missie MAX	17:20	Dagelijkse Kost
11:40	Iedereen beroemd	17:50	VRT Journaal
12:00	VRT Journaal	18:00	Wimpie & de Domino's on tour
12:35	Vrede op Aarde	18:45	NOS Journaal
13:35	VRT Journaal	19:45	Weerbericht Europa/Afrika
	Jaaroverzicht	19:50	De Reünie
14:30	NOS Journaal	20:40	Het grote songfestivalfeest
14:45	Bevrijdingsjournaal	22:15	Weerbericht Amerika/Caribiën
15:20	Sesamstraat	22:20	Nieuwjaarsconcert
15:40	Tik Tak	23:40	Iedereen beroemd
15:45	Het Klokhuis		
16:00	De Club van Lelijke		
16:25	Kinderen: De Staatsgreep		
16:55	Blokken		
	Thuis		

Gelukkig Nieuwjaar 2020!!!

Openingstijden feestdagen

Openingstijden feestdagen
Rond de feestdagen heeft de Amigoe Aruba gewijzigde openingstijden
30 december tot 12 uur 's middags geopend
Ondanks de verkorte openingstijden bezorgt de Amigoe op deze dag wel een krant
31 december gesloten
1 januari gesloten
2 januari gesloten
Op 3 januari publiceert de Amigoe Aruba de eerste krant van het jaar 2020

COLOFON

Uitgeverij:
Amigoe Aruba N.V.
Amigoe op School
Topixs Aruba Production
Tel: (297) 582-4333
Fax: (297) 582-2368

Directie:
Michael Voges
mvoges@amigoe.com
Grecia Willems
gwilliams@amigoe.com

Redactie:
Melissa Stamper (eind redacteur)
Nadine Salas
Ariën Rasmijn
Bobby Spier
Carina Wever
arubaredactie@amigoe.com

Advertentie verkoop
Amigoe Krant:
Zulma Kock
Calisa Roosberg
avisoaruba@amigoe.com

Amigoe op School:
Tiziana La Torre
aosaruba@amigoe.com

Topixs Aruba Production
Yakari Gabriel
Raisa Montilla
topixsaruba@amigoe.com

Administratie Amigoe Krant:
Rushilene Lejuez
adminaruba@amigoe.com

Administratie Abonnement:
Zulaika Kelly
abbonementaruba@amigoe.com

Distributie en klachten over bezorging:
Zulma Kock
abbonementaruba@amigoe.com

Printer:
Caribbean Speed Printers NV Aruba

Kantooruren:
Maandag t/m Vrijdag
8:00 am – 4:30 pm

Bankrekeningnummers:
Caribbean Mercantile Bank
#20651903
Banco di Caribe # 81027801
RBC #100031723
Aruba Bank # 6000400190

Allerrijksten krijgen er ruim een biljoen bij

De vijfhonderd rijkste aardbewoners hebben in 2019 hun gezamenlijke vermogen met 1,07 biljoen (1070 miljard) euro zien toenemen. Volgens cijfers van de Bloomberg Billionaire Index heeft deze groep superrijken in totaal nu zo'n 5,5 biljoen euro aan bezittingen.

De Franse miljardair Bernard Arnault is de grootste stijger. De oprichter en bestuursvoorzitter van het luxegoederenbedrijf Louis Vuitton Moët Hennessy kreeg er dit jaar 32,6 miljard euro bij en staat nu derde op de mondiale lijst van rijkste mensen. De lijst wordt aangevoerd door Amazon-baas

Jeff Bezos en voormalig-Microsoft topman Bill Gates. 52 van de 500 superrijken zagen dit jaar hun vermogen dalen.

In de Verenigde Staten is het aandeel van de allerrijksten in het totale vermogen van het land het grootst sinds 1929. Dat is het jaar dat de wereldeconomie instortte als gevolg van de beurskrach op de aandelenbeurs in New York. Progressieve politici in de VS en elders in de wereld pleiten vanwege de scheefgroei in de bezitsverhoudingen voor radicale economische hervormingen, bijvoorbeeld via hogere belastingen op vermogen.

Duizenden mensen klagen over hinderlijke bromtonen

Veel mensen in Nederland hebben last van hinderlijke bromtonen. Die gaan vaak gepaard met hoofdpijn, slaapproblemen en concentratieproblemen. Via een enquête van de NOS en de regionale omroepen kwamen de afgelopen maanden 3500 meldingen binnen van mensen die zeggen last te hebben van de dreunende tonen. De Stichting Laagfrequent geluid ontving 650 klachten. Laagfrequent geluid heeft een frequentie onder de 100 hertz. Geluid onder 20 hertz is niet te horen, maar wel te voelen als druk op de oren. Het komt bijvoorbeeld van industriële installaties, ventilatoren, verkeer en draaiende wastrommels. "Het gaat

waarschijnlijk niet om honderdduizenden mensen, maar de mensen die er last van hebben, zijn er bijzonder ernstig door gehinderd", aldus Jan van Muijlwijk, geluidsdeskundige bij de milieudienst in Groningen. Laagfrequent geluid goed kunnen opvangen is volgens hem vergelijkbaar met het hebben van een absoluut gehoor of een fotografisch geheugen. "Je kan hebben dat in hetzelfde huishouden één iemand wel iets hoort en een ander niet." De Stichting Laagfrequent geluid wil dat er meer onderzoek naar bromtonen komt. De overheid zou daarbij het voortouw moeten nemen omdat een goede coördinatie op dit moment ontbreekt.

Onderzoekers vinden armen in maag haai

Onderzoekers hebben menselijke armen aangetroffen in de maag van een tijgerhaai die is gevangen bij La Réunion. Het lijkt te gaan om stoffelijke resten van een zeventigjarige kajakker die eerder deze maand spoorloos verdween bij het Franse eiland in de Indische Oceaan, berichten Franse media. De autoriteiten deden de morbide vondst bij toeval. Ze hadden de circa 3,5 meter lange haai vanwege een onderzoeksproject gevangen. In de maag van het dier bevond zich naast

Mensen

Helft jongeren gebruikt vuurwerkbril bij afsteken

De helft van de Nederlandse jongeren tussen de tien en achttien jaar zet een vuurwerkbril op als ze zelf vuurwerk afsteken. Slechts een kwart doet dat ook als ze kijken hoe anderen vuurwerk afsteken. Dat komt naar voren uit een enquête onder 1100 jongeren in opdracht van optiekketen Pearle. Het bedrijf, dat zelf 70.000 gratis vuurwerkbrillen uitdeelt, wijst erop dat ruim de helft van het aantal gevallen van oogletsel tijdens oud en nieuw wordt veroorzaakt door vuurwerk van een ander.

Uit het onderzoek blijkt verder dat bijna driekwart van de jongeren vindt dat een vuurwerkbril verplicht moet worden. Dat zou beter werken dan alleen maar een aanbeveling. Een kwart schaamt zich om zo'n beschermende bril op te zetten en ruim een kwart noemt de vuurwerkbril iets voor kleine kinderen.

Afgelopen jaarwisseling liepen 132 mensen oogletsel op door vuurwerk, zo meldde het Nederlands Oogheelkundig Gezelschap (NOG) aan het begin van dit jaar. Bij 37 procent van alle verwondingen was sprake

van blijvend letsel en in tien gevallen werden de slachtoffers blind aan één oog. Twee ogen zijn volgens het NOG volledig verwijderd.

Spartelende karper veroorzaakt botsing in Tsjechië

Een vrouw is in het noorden van Tsjechië zwaargewond geraakt doordat een karper op haar schoot sprong terwijl ze achter het stuur van een auto zat. Ze schrok zo van de vis dat ze de macht over het stuur verloor en tegen een betonnen mast botste. De vrouw had de karper in een met een

plastic tasje afgesloten kunststof bak op de rijdersplek gezet. Tijdens de rit begon de karper hevig te spartelen en schoot op een gegeven moment uit de bak op de schoot van de vrouw, melden lokale media. In Tsjechië staat de karper traditioneel bij veel inwoners op het kerstmenu.

'Drie musea met quota voor vrouwenkunst'

Drie Nederlandse musea hanteren een quotum voor aankoop en presentatie van vrouwelijke kunstenaars. Dat zijn het Van Abbemuseum in Eindhoven, Museum Arnhem en het Fries Museum, blijkt uit een rondgang van de Volkskrant onder 28 musea met kunstcollecties. Naast de drie musea die een quotum hante-

ren, hebben drie andere musea expliciet beleid om meer werk van vrouwen te tonen en aan te kopen. Dat is onder meer het geval in het Stedelijk Museum in Amsterdam.

Zeventien musea zeggen wel te streven naar meer evenwicht, maar hanteren daarvoor geen quotum of speciaal beleid.

Mensen

Ook iets leuks voor de Mensen-pagina?

Een jubileum, diploma of benoeming te melden? Wij plaatsen het graag op de Mensen-pagina

Stuur uw informatie (kort en bondig, liefst met foto) naar : tlatorre@amigoe.com o.v.v. "Mensen"

Met 120 door woonwijk kost automobilist auto en rijbewijs

Een man heeft op eerste kerstdag zijn auto in moeten leveren omdat hij met enorme snelheden door de straten van Middelburg scheurde. Volgens de politie haalde de beginnend bestuurder op sommige momenten in een woonwijk zelfs 120 kilometer per uur. De automobilist had ook nog eens vier keer teveel gedronken. Daarvoor is hem zijn rijbewijs ingenomen. De politie meldt dat een motoragent de man wilde controleren omdat deze op een nogal 'opvallende manier' in zijn auto reed. De agent wilde hem laten stoppen, wat de automobilist niet deed. Daarop heeft de agent hem een heel stuk achtervolgd, waarbij de snelheden dus opliepen tot tegen de 120 kilometer per uur. De bestuurder parkeerde op enig moment

zijn auto en ging er rennend vandoor. Uiteindelijk kon hij toch worden gepakt. Hij mocht dezelfde dag trouwens wel naar huis, nadat hij een verklaring had afgelegd. Tegen hem wordt proces-verbaal opgemaakt; met het Openbaar Ministerie wordt gekeken hoe de zaak verder wordt behandeld.

'In aantal gemeenten niet één woninginbraak opgelost'

In dertig Nederlandse gemeenten is in de afgelopen drie jaar geen enkele woninginbraak opgelost. Bij de ruim 2000 inbraken die daar plaatsvonden, werd nooit een verdachte aangehouden. Dat meldt RTL Nieuws op basis van de jaarverslagen van de politiekorpsen. Het gaat onder meer om Nieuwkoop (Zuid-Holland), Oostzaan (Noord-Holland), het Groningse Pekela en de eilanden Texel, Terschelling en Ameland. De ophelderingsnorm voor inbraken van 10 procent die de politie landelijk hanteert, is de afgelopen jaren niet gehaald. De politie beschouwt een inbraak als een zogenaemde high impact crime, waarbij het wenselijk is snel slachtofferhulp aan te bieden. In veel gevallen komt de politie ook wel ter plekke om gedupeerden bij te staan, maar vervolgens wordt in bijna 90 procent van de gevallen de inbraak nooit opgehelderd. Ook straatroven en overvallen worden beschouwd als high impact crime. "Woninginbraken worden meestal weggezet als een vermogensmisdrif, maar mensen ervaren dit heel anders. Ze zijn in je huis geweest, hebben aan

je spullen gezeten", aldus criminoloog Jasper van der Kemp van de Vrije Universiteit tegen RTL Nieuws. "Het staat dan ook als high impact crime beschreven, maar je ziet dat het niet die aandacht krijgt van de politie." Inbrekers slaan meer dan honderd keer per dag toe in Nederlandse woningen, met een piek in de donkere dagen rond kerst. Dankzij preventie maatregelen neemt het aantal woninginbraken overigens al enkele jaren af. Het aantal claims na een woninginbraak nam volgens het Verbond van Verzekeraars vorig jaar met 5,7 procent af ten opzichte van 2017. De grootste daling van het aantal claims was in 2018 in Zeeland. De meeste claims kwamen vorig jaar uit Noord-Brabant en Limburg. "De boodschap dat een woninginbraak waarschijnlijk niet wordt opgelost, is geen prettige voor een slachtoffer. Maar het is wel een realistische boodschap, waarmee de politie valse verwachtingen wil voorkomen", zegt de Nationale Politie in een reactie. Het is volgens een woordvoerder niet realistisch om te verwachten dat veel meer zaken worden opgelost.

Buckles

By David Gilbert

Beetle baily

By Mort Walker

Baby blues

Door Jerry Scott & Rick Kirkman

Liverpool verslaat Wolves met hoofdrol voor de VAR

Sadio Mané (l) bezorgde Liverpool de zege op Wolverhampton Wanderers in een duel waarin de VAR een hoofdrol had.

LIVERPOOL — Liverpool heeft ook de laatste wedstrijd van dit kalenderjaar in winst omgezet, maar makkelijk ging het niet tegen Wolverhampton Wanderers. De ploeg van manager Jürgen Klopp kreeg op Anfield twee keer hulp van de VAR. Op basis van de tv-beelden werd het doelpunt van Sadio Mané goedgekeurd en de gelijkmaker van Pedro Neto juist afgekeurd (1-0).

Zo kon Virgil van Dijk in zijn honderdste wedstrijd voor Liverpool zijn 31e overwinning van dit kalenderjaar in de Premier League bijschrijven, net als ploeggenoot Andy Robertson. Het duo evenaarde het record dat Peter Schmeichel, Steve Bruce en Denis Irwin in 1993 vestigden bij

Manchester United en dat in 2005 werd herhaald door John Terry en Frank Lampard van Chelsea. Liverpool heeft aan kop van de ranglijst dertien punten voorsprong op Leicester City en ook nog een wedstrijd minder gespeeld. De ploeg van Klopp won dit seizoen achttien van de negentien

competitieduels, alleen uit bij Manchester United lieten de ‘Reds’ punten liggen (1-1). Niet alleen Van Dijk vierde een jubileum. Aanvoerder Jordan Henderson speelde zijn 350e wedstrijd voor Liverpool, Mané kon nummer 150 bijschrijven. De Senegalees luisterde zijn jubileum op met de 1-0, al werd zijn doelpunt in eerste instantie afgekeurd omdat Adam Lallana hands zou hebben gemaakt. Uit de tv-beelden bleek echter dat de bal op de schouder in plaats van de arm van Lallana was gekomen. In de blessuretijd van de eerste helft schoot

Neto op aangeven van Jonny Castro de gelijkmaker binnen. De VAR concludeerde na minutenlang lijntjes trekken, inzoomen op beelden en terugspoelen dat Castro net aan buitenspel had gestaan. De Wolves, die eerder deze week al City met 3-2 versloegen, kregen na rust heel wat kansen op de 1-1. Van Dijk had het geluk dat doelman Alisson redde nadat hij zich had laten aftroeven door Diogo Jota. In de blessuretijd knalde Rúben Vinagre wild over, terwijl de ingevallen topscorer Raúl Jiménez vrij stond voor het doel.

Van Gerwen overtuigend naar laatste 4 WK darts

LONDEN — Darter Michael van Gerwen is weer een stap dichterbij het prolongeren van zijn wereldtitel. De regerend wereldkampioen bereikte de laatste vier van het WK darts in Londen door Darius Labanauskas uit Litouwen te verslaan met 5-2. In de halve finale wacht een duel met Nathan Aspinall uit Engeland.

Labanauskas was op het vorige WK verantwoordelijk voor de uitschakeling van Raymond van Barneveld. Tegen Van Gerwen kwam de Litouwer op 1-0 in sets. De wereldkampioen herstelde zich met de winst van drie sets, maar zag zijn tegenstander door wat missers op de dubbels toch terugkomen tot 3-2.

Mede doordat Labanauskas moeite had met het uitgooien van de legs, kon Van Gerwen de partij daarna snel beslissen. Met zijn zesde pijl voor de zege was het raak.

Van Gerwen miste ook de nodige pijlen op belangrijke momenten, maar het bracht hem tegen Labanauskas niet in de problemen. “Ik begon heel slecht, met een gemiddelde van 90 of 92 met drie pijlen”, mompde hij bij RTL7. “Daarna gooide ik drie goede sets, maar ik hield het niet vol. Ik vond het ook saai om tegen hem te spelen.”

Toch was de wereldkampioen vooral kritisch op zichzelf en dat liet hij tijdens de wedstrijd al blijken. “Ik moet die fouten niet maken. Dat heeft met concentratie te maken. Ik wilde alles laten zien. Dan is het frustrerend als het niet lukt.”

In de halve finale vandaag treft Van Gerwen de 28-jarige Aspinall, die in het afgelopen seizoen de UK Open wist te winnen. De als twaalfde geplaatste Engelse darter versloeg eerder op de dag de Belg Dimitri Van den Bergh met 5-3. Vorig jaar verraste Aspinall door als ongeplaatste speler de halve finales van het WK te halen. Daarin verloor hij toen van Michael Smith.

Schaatser Krol pakt ook goud op 1000 meter

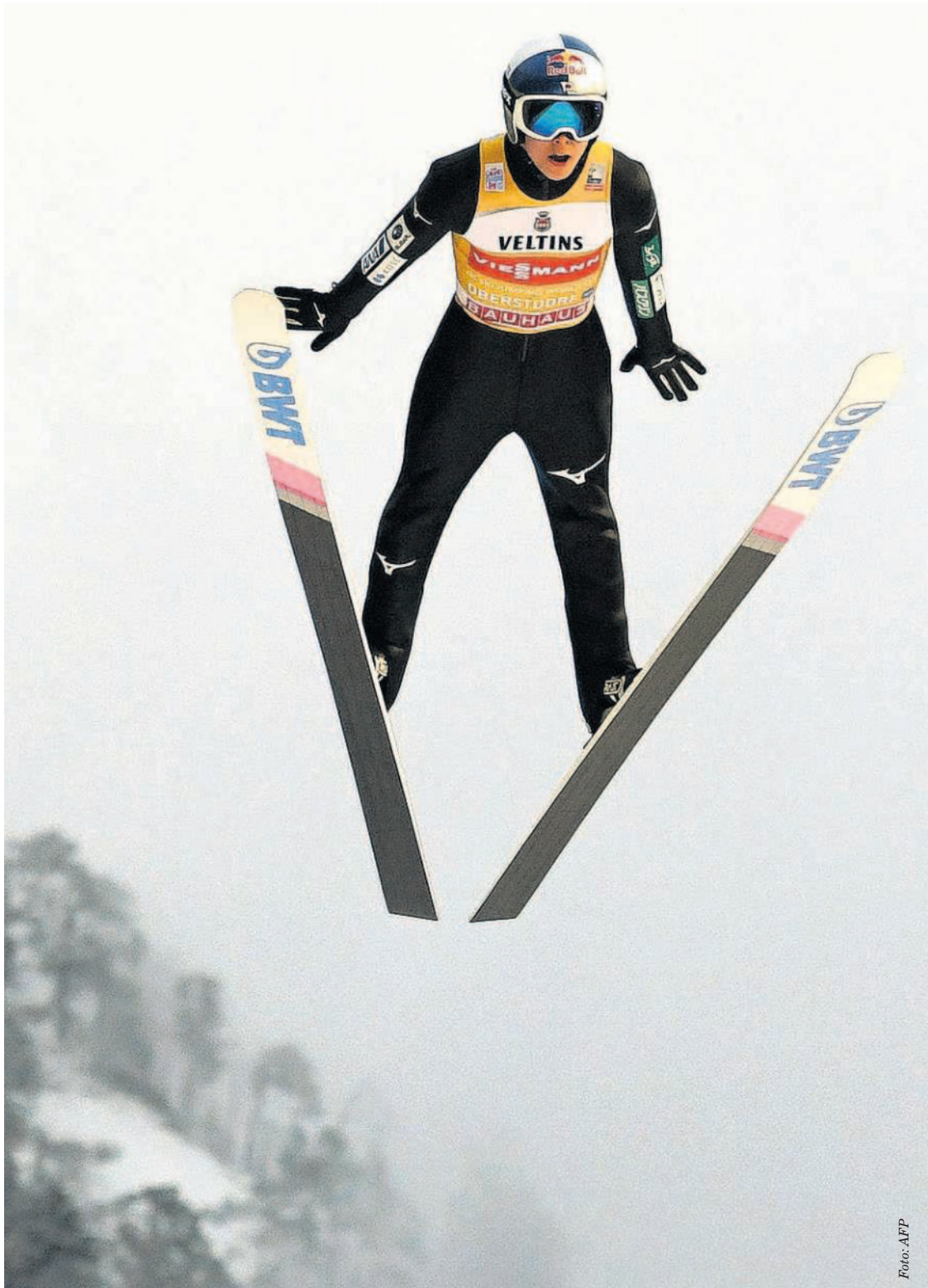
HEERENVEEN — Thomas Krol heeft bij de NK afstanden ook toegeslagen op de 1000 meter. De 27-jarige schaatser van Team Jumbo-Visma won in het uitverkochte Thialf met een tijd van 1.08,35. Hij schreef eerder in Heerenveen ook al de 1500 meter op zijn naam.

Kai Verbij, de regerend wereldkampioen op deze afstand, pakte zilver met 1.08,53. Het brons was voor Dai Dai Ntab. De glorieuze winnaar van de 500 meter finishte in 1.08,87. De eerste drie van het klassement mogen in principe deelnemen aan de EK afstanden over twee weken in Heerenveen en aan de WK afstanden half februari in Salt Lake City. Olympisch kampioen en wereldrecordhouder Kjeld Nuis heeft ech-

ter om aanwispelken gevraagd, omdat hij door een zware griepaanval niet in staat was om aan de NK afstanden deel te nemen. Dat zou ten koste kunnen gaan van nummer drie Ntab. Verbij en Ntab verzekerden zich eveneens van een ticket voor de WK sprint eind februari in Hamar. Zij eindigden als eerste en tweede in een fictief combiklassement van de 500 en 1000 meter bij de NK afstanden. Het derde startbewijs gaat naar de

winnaar van de NK sprint eind februari in Heerenveen. “Twee titels, ik mag niet klagen, ik pak hier de maximale score”, zei Krol, die bij de NK afstanden in het verleden nooit goud veroverde. “Het was vandaag in technisch opzicht zeker geen vlekkeloze rit. Ik had wat kleine misers in de bocht. Zaterdag ging alles vanzelf op de 1500 meter en die flow miste ik helaas op de 1000 meter. Bij de komende grote toernooien ben ik nu wel één van de favorieten. Voor die rol loop ik zeker niet weg. Ik ga nu thuis lekker op de bank even nagenieten. Nee, ik ben geen bespreekgeval meer”, doelde hij de situatie rond ploeggenoot Nuis.

Skispringer Kobayashi wint ouverture Vierschansentournee

OBERSTDORF — Skispringer Ryoyu Kobayashi heeft de eerste wedstrijd van de Vierschansentournee gewonnen. De 23-jarige Japanner, vorig jaar eindwinnaar van het toernooi, versloeg in het Duitse Oberstdorf na twee sprongen de Duitser Karl Geiger en de Pool Dawid Kubacki. Kobayashi, vorig seizoen de beste in alle vier de wedstrijden van de Vierschansentournee, kwam met sprongen van 138 en 134 meter tot een puntentotaal van 305,1. Dat was duidelijk meer dan de 295,9 die Geiger met sprongen van 135 en 134 meter neerzette. Kubacki werd derde met 294,7 punten na sprongen van 132 en 133 meter. De Oostenrijkse skispringer Stefan Kraft, winnaar van de tournee in 2015, finishte als vierde. Drievoudig olympisch kampioen Kamil Stoch uit Polen eindigde slechts als negentiende. Stoch won de Vierschansentournee in 2017 en 2018. De tweede wedstrijd vindt traditioneel plaats op nieuwjaarsdag in Garmisch-Partenkirchen.

De Amigoe Aruba dankt u voor het vertrouwen in ons bedrijf. We wensen iedereen geluk, voorspoed en gezondheid in het nieuwe jaar. We kijken ernaar uit u nog vele jaren van dienst te kunnen zijn.

GE
LU
CK
I
G
N
I
E
U
W
J
A
A
R
2020

AMIGOE AOJS! topixs Lees, like, comparti